

فارسی ۳

(معمدها زرسنج - شیراز)

۵-

گزینه «۲»: مصراع دوم، مصداق و تمثیلی بر مصراع اول نیست و مفهوم دو مصراع، معادل و مساوی نیست: چون بیمار، صلاح کار خود را نمی‌داند باید به داروهای تلخ و شور پزشک روزگار راضی باشد. به این سه دلیل، اسلوب معادله محسوب نمی‌شود. / در بیت مراعات‌نظیر وجود دارد. «مریض و طیبیب» / تلخ و شور» استعاره از «ناگواری‌ها»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: مراعات‌نظیر: «سنگ و آتش و مینا (زیرا شیشه را به‌وسیله حرارت از سنگ می‌گیرند)» / استعاره: «نرمی کردن سنگ با آتش» / اسلوب معادله: «هنگامی که دل نسبت به دشمن ملایمت نشان دهد، ناب و خالص می‌شود همان‌طور که نرمی کردن سنگ با آتش، موجب ارزشمندی آن و تبدیل به شیشه شدن است.»

گزینه «۲»: تشخیص و استعاره: «سازگاری کردن موم با رشته / مراعات‌نظیر: «موم و رشته و شمع» / اسلوب معادله: «دوستی کردن با عاجزان و تهیدستان موجب آگاهی و دانایی می‌شود همان‌طور که سازگاری میان موم و نخ موجب به‌وجود آمدن شمع می‌گردد.»

گزینه «۴»: مراعات‌نظیر: «لقمه و دهن» / تشخیص و استعاره: «روزی‌اره»، «دندان اژه» / اسلوب معادله: «لقمه‌ای که قسمت کسی نباشد از دهان می‌افتد، همان‌طور که ریزه‌های چوب از تماس اژه با چوب، ریخته می‌شود.» (فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

(عباس عبدالمعمری)

۶-

بیت «ب» ← «سر» مجازاً قصد / بیت «الف» ← «دل و گل» جناس / بیت «ج» ← ایهام تناسب مهر: ۱- محبت و عشق (معنای قابل قبول) ۲- خورشید «تناسب با، عیوق و آفتاب» / بیت «د» تناقض ← غم، باعث نشاط دل می‌شود.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

(مریم شمیرانی)

۷-

«گرفت» در معنای «شعله‌ور شد» آمده است و در گزینه‌های دیگر در معنای «اخذ کردن» به کار رفته است.

(فارسی ۳، معقوفه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

(مرتضی منشاری - اردبیل)

۱-

معنی درست واژه:

هیون: شتر، به‌ویژه شتر قوی‌هیکل و درشت‌اندام

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

(غنیف افخمی ستوره)

۲-

املائی صحیح کلمه «کارگزاری» است.

(فارسی ۳، املا، صفحه ۸۷)

(جمشید مقصودی - کوهردشت)

۳-

در گزینه «۴»، «ش» در «پنداشتش» و «داشتش»، مفعول است و وابسته ندارد. در ابیاتی که «ضمیر جهشی» وجود دارد، ابتدا باید، شعر را مرتب کرد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: یک رند مست گریبانش [را] گرفت.

گزینه «۲»: که افتادگان جایش [را] گرفتند.

گزینه «۳»: «پشتِ سگ» مفعول است و «سگ» وابستهٔ پسین. در این بیت «را» نشانهٔ «فک اضافه» است (سگ را پشت ← پشت سگ) یعنی «را» به جای «ب» آمده است.

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه‌های ۸۶ و ۱۱۵)

(مهدی آسمی - تبریز)

۴-

«ضرب» وابستهٔ پسین در گزینه «۱»، در ترکیب «آداب ضرب» است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «نامه‌ام، دست راست» ← ۲ وابستهٔ پسین

گزینه «۳»: «سهم جنگ، جنگ شیر، جنگ پلنگ» ← ۳ وابستهٔ پسین

گزینه «۴»: «شجاع غضنفر، وصی نبی، نهنگ یم، یم قدرت، قدرت حق» ← ۵ وابستهٔ پسین

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۱۱۵)

<p>۱۲- (سیدجمال طباطبائی نزار)</p> <p>املاى واژه زیر غلط نوشته شده است.</p> <p>معونت: کمک و پشتیبانی (مؤنوت: هزینه زندگی، خرجی روزانه)</p> <p>(فارسی ۲، املا، صفحه ۱۱۸)</p>	<p>۸- (کافم کافمی)</p> <p>مفهوم مشترک ابیات مرتبط «قدرتمندی تقدیر و غلبه آن بر خواست و اراده انسان‌هاست» است، اما در بیت گزینه «۳»، آمده است: «مخالفت با تقدیر، گناهی بزرگ و ترک دعا و چاره‌اندیشی نیز گناهی دیگر محسوب می‌شود.»</p> <p>(فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۱۱۳)</p>
<p>۱۳- (شیف اغفمی ستوره)</p> <p>در این گزینه هر دو «و» نشانه ربطاند.</p> <p>تشریح گزینه‌های دیگر</p> <p>گزینه «۱»: «و» در «دریا و کوه» و «خسته و ضعیف» عطف در «دریا و کوه در ره [است] و [من هستم]» ربط است.</p> <p>گزینه «۳»: در مصرع اول «و» ربط است، اما در مصرع دوم «و» عطف.</p> <p>گزینه «۴»: همۀ «و» مصرع اول نشانه ربطاند، اما در مصرع دوم «و» به نشانه عطف است و «زهر» معطوف است به «قهقهر».</p> <p>(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۱۳۰)</p>	<p>۹- (علیرضا پعفری - شیراز)</p> <p>در گزینه «۳»، بیت آمده اشاره به مفهوم حیران و نگران بودن «انسان عاشق به معشوق» دارد و ربطی به لبخند زدن ندارد.</p> <p>تشریح گزینه‌های دیگر</p> <p>گزینه «۱»: هر دو بیت بیانگر «اختناق و تسلط ظلم و ستم در جامعه» است.</p> <p>گزینه «۲»: «قصه بیانگر درد درون‌گوینده آن است.» مفهومی است که در هر دو بیت اشاره شده است.</p> <p>گزینه «۴»: کشته شدن مردان به دست نامردان در هر دو بیت اشاره شده است.</p> <p>(فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۳)</p>
<p>۱۴- (مسنن خدایی - شیراز)</p> <p>«گرفته است» فعل ماضی نقلی است.</p> <p>تشریح گزینه‌های دیگر</p> <p>گزینه «۱»: یک کربلا شکوه به چشم‌نهفته (مسنند) است (فعل).</p> <p>گزینه «۲»: گفت: پوسیده (مسنند) است (فعل) ...</p> <p>گزینه «۴»: ... دل داغدار من زنده (مسنند) است (فعل)</p> <p>(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۱۳۵)</p>	<p>۱۰- (مریم شمیرانی)</p> <p>در صورت سؤال موبد به پادشاه می‌گوید: «برای آشکار شدن حقیقت، امتحان کن» و شاعر در گزینه «۲» معتقد است که اگر آزمایش صورت گیرد، ناخالص‌ها، شرمند می‌شوند.</p> <p>(فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۱۰)</p>
<p>۱۵- (مرتضی منشاری - اردبیل)</p> <p>تشریح گزینه‌های دیگر</p> <p>گزینه «۱»: ماه نو و مرغان آواره: رابیندرانات تاگور</p> <p>گزینه «۲»: پیامبر و دیوانه: جبران خلیل جبران / پرنده‌ای به نام آذرباد: ریچارد باخ</p> <p>گزینه «۴»: دیوان غربی، شرقی: یوهان ولفگانگ گوته</p> <p>(فارسی ۲، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۵۳)</p>	<p>۱۱- (الهام ممردی)</p> <p>سیادت: سروری، بزرگی / فلا کردن: کلک زدن، کمین کردن برای شیطنت / مجادله: جدال و ستیزه / گزازان: جلوه‌کنان و با ناز راه رونده</p> <p>(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)</p>

عربی، زبان قرآن ۲

-۱۶

(مرتضی منشاری - اردبیل)

گزینۀ «۱»: تشبیه: بحر کمال / پارادوکس ندارد. (تضاد: کامل‌ها، اکنون ناقص شده‌اند؛ ناقص‌ها اکنون کامل شده‌اند).

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینۀ «۲»: تلمیح: اشاره به «التبیا مزرعة الآخرة» / تشبیه: مزرع سبز فلک، داس مه نو
گزینۀ «۳»: استعاره: «سرو» استعاره از معشوق / واج‌آرایی مصوت «ا»
گزینۀ «۴»: مجاز: «گوش» مجاز از شنونده / جناس: هوش و گوش

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

-۱۷

(عبدالحمید رزاقی)

مفهوم مشترک گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» آزمودن دوستان در روزهای سخت می‌باشد. مفهوم گزینۀ «۴»: رضا و خشنودی دوست، رضای ماست. (آرزوی خشنودی و رضای دوست می‌باشد در همه حال)

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۲۰)

-۱۸

(مریم شمیرانی)

عبارت، نشان‌دهنده بی‌نظم و ترتیب بودن شخصیت داستان است.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه‌های ۱۲۲ تا ۱۲۷)

-۱۹

(ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)

مفهوم منظومۀ داده شده و ابیات گزینۀ «۱»، «۳» و «۴»، «بیان تواضع» و مفهوم بیت گزینۀ «۲» «مقام‌والای معشوق» است.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۳۹)

-۲۰

(مریم شمیرانی)

مفهوم صورت سؤال ترجیح دادن دیگران بر خود است و این معنی در گزینۀ «۲»، نیز آمده است. وقتی شاعر می‌گوید از دست‌یابی به مراد خود دوری کن اگر می‌خواهی در میان بی‌مردان غمگین نباشی (آنان را بر خود ترجیح بده).

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۱۸)

۲۱- گزینۀ «۲»

(سید ممدعلی مرتضوی)

«قَدْ جِئْتُكُمْ بِأَيَّةٍ»: نشانه‌ای برایتان آورده‌ام (جاءَ + بِ... : آورد) / «مِنْ رَبِّكُمْ»: از جانب پروردگارتان / «الطَّيْنِ»: گِل / «كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ»: هم‌چون شکل پرنده / «أَنْفُخُ»: می‌دمم / «يَكُونُ طَيْرًا»: پرنده می‌شود / «بِإِذْنِ اللَّهِ»: با اجازه خدا

(عربی ۲، ترجمه، ترکیبی)

۲۲- گزینۀ «۱»

(مبیر همایی)

«لَا تَرَى»: نمی‌بینیم / «أَجْوَدُ»: سخاوتمندتر، بخشنده‌تر / «أَكْرَمَ»: بزرگوarter / «السَّائِقِينَ»: سبقت جویندگان / «أَنْ نُسَلِّمَ»: اسلام بیاوریم

(عربی ۲، ترجمه، صفحه ۶۴)

۲۳- گزینۀ «۱»

(نوید امساکینی)

«الأجنبيّ»: بیگانه / «بَدُوُوا بالتفتيش عنه»: شروع به بازپرسی (بازجویی) از او کردند / «كَانَ قَدْ أُسْرُوا»: (فعل ماضی بعید) اسیر کرده بودند

(عربی ۲، ترجمه، ترکیبی)

۲۴- گزینۀ «۲»

(مرتضی کاظم شیرووری)

«کان» + «ضمیر» به معنای «داشتن» ترجمه می‌شود ← «کان لی»: داشتم / «كُنْتُ أَطَالِعُ»: (کان + مضارع = ماضی استمراری): مطالعه می‌کردم / «کان مُرتبطاً»: مرتبط بود

در گزینۀ «۱»: «حیاة» به معنی «زندگی» ترجمه نشده است. در گزینۀ «۳»: کلمۀ «خیلی» و «آثار» در ترجمه اضافه‌اند، و در گزینۀ «۴»: «توجه زیادی نموده بودم» خطاست.

(عربی ۲، ترجمه، صفحه ۸۱)

۲۵- گزینه «۲»

(تویر امسالی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «آبی را از آسمان فرو فرستاد و زمین سرسبز می‌شود.» درست است.

گزینه «۳»: «با زبان‌هایشان چیزی را می‌گویند که در دل‌هایشان نیست.» درست است.

گزینه «۴»: «از کارهای زشتت پشیمان بودی و شایسته شدی!» درست است.

(عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

۲۶- گزینه «۳»

(مرتفی کاظم شیروزی)

در گزینه «۳»، ترجمه صحیح بدین صورت است: «اعتقاد داشتم که شرق‌شناسان باید زبان ما را بیاموزند!»؛ در این عبارت «لِ» در «لِیتعلموا» به معنای «باید» است.

در گزینه «۱»: لام در «لِیتوکلوا» لام امر است به معنای «باید».

در گزینه «۲»: لام در «لِزَمیلی» و «لِلله»، لام جازه است، به معنای «برای».

در گزینه «۴»: لام در «لِتَبَّین» به معنای «تا، برای این که، به علت این که» است، زیرا توضیح دهنده سبب انجام کاری است.

(عربی (۲)، ترجمه، صفحه‌های ۶۸ و ۶۹)

۲۷- گزینه «۱»

(رضا معصومی)

در این گزینه، «الأسرى» جمع مکسر «الأسیر» است.

(عربی (۲)، مفهومی، صفحه ۶۴)

۲۸- گزینه «۴»

(سیر ممدعلی مرتضوی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «زکام یا سرماخوردگی بیماری‌ای است که راه تنفسی را دچار می‌کند» درست است.

گزینه «۲»: «و به شکل خاصی بر روی بینی اثر می‌گذارد همان‌طور که بر روی گلو و حنجره تأثیر دارد» درست است.

گزینه «۳»: «سررد و تب از علائم سرماخوردگی است» درست است.

گزینه «۴»: «افراد مبتلا در حدود ۷ تا ۱۰ ماه از بیماری سلامتی پیدا می‌کنند!» نادرست است.

(عربی (۲)، مفهومی، صفحه‌های ۷۸ و ۸۰)

۲۹- گزینه «۲»

(مرتفی کاظم شیروزی)

«هر که به خدا توکل کند، دشواری‌ها برایش آسان می‌شود (دشواری‌ها در برابر او خوار و ذلیل می‌گردد)». این عبارت درباره توکل است که گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» با آن ارتباط معنایی دارند، اما گزینه «۲» مفهومی عذاب است که آن را بهتر از خواری شفاعت دانسته است.

(عربی (۲)، مفهومی، صفحه ۸۵)

۳۰- گزینه «۴»

(تویر امسالی)

«انسانی که چیزی را نمی‌داند، نمی‌تواند درباره آن سؤال کند!» با مفهوم آیه یاد شده (گفت: پروردگارا من به تو پناه می‌برم از این که چیزی را از تو بخواهم که علمی بدان ندارم) تناسبی ندارد.

(عربی (۲)، مفهومی، ترکیبی)

ترجمه‌ی متن:

«شهرهای جهان اسلام را مدارس پر می‌کرد و تاریخ با شگفتی بسیار تعدادی از حاکمان مسلمانان را که رتبهٔ نخست را در تأسیس مدارس در کشورهای مختلف داشتند ذکر می‌کند. از (جملهٔ) آنان صلاح‌الدین ایتوبی و نورالدین شهید هستند و «نظامیهٔ بغداد» اولین مدرسه‌های نظامیه و مهم‌ترین آن‌ها بود که در آن‌ها علمای مشهور مسلمان در بین قرن پنجم و نهم هجری درس خواندند و تعداد دانش‌جویان آن‌ها به شش‌هزار دانشجو رسیده بود که مجانی آموزش می‌دیدند. چه‌قدر تمدن ما در تاریخ مؤسسه‌های علمی درخشان بود و چه‌قدر اسلام در گسترش علم و بالا بردن سطح فرهنگ و آسان کردن راه‌های آن برای همهٔ فرزندان ملت پیش قدم بود!»

۳۱- گزینهٔ «۴»

(درویشعلی ابراهیمی)

گزینهٔ «۴» می‌گوید «نظامیهٔ بغداد در شهرهای دیگر، بی‌مانند نبود!» که درست است، یعنی در شهرها و کشورهای دیگر اسلامی نیز مدارس نظامیه ساخته شده بود.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ «۱»: «نظامیهٔ بغداد اولین مدارس نظامیه نبود!» نادرست است.

گزینهٔ «۲»: «نظامیهٔ بغداد مهم‌ترین مدارس نظامیه نبود!» نادرست است.

گزینهٔ «۳»: «در نظامیهٔ بغداد علماء مشهور مسلمان درس نخواندند!» نادرست است.

(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

۳۲- گزینهٔ «۱»

(درویشعلی ابراهیمی)

«تعداد دانشجویان نظامیه‌ها در کشورهای اسلامی به شماره‌های بسیار زیاد رسیده بود!» گزینهٔ درست است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ «۲»: «تعداد دانشجویان نظامیه‌ها در کشورهای اسلامی به شش هزار دانشجو رسیده بود!» نادرست است، زیرا فقط تعداد دانشجویان نظامیهٔ بغداد به شش هزار نفر رسیده بود.

گزینهٔ «۳»: «تعداد دانشجویان نظامیه‌ها در کشورهای اسلامی به کم‌تر از پنج هزار دانشجو رسیده بود!» نادرست است.

(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

۳۳- گزینهٔ «۴»

(درویشعلی ابراهیمی)

«اسلام سطح فرهنگ عمومی را بالا برد و راه‌های آن را برای مسلمانان آسان ساخت!» درست است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ «۱»: «همهٔ مدارس در جهان اسلام به نام نظامیه نامیده می‌شد!» نادرست است.

گزینهٔ «۲»: «نظامیه‌ها به دست صلاح‌الدین ایتوبی و نورالدین شهید تأسیس شدند!» نادرست است.

گزینهٔ «۳»: «همهٔ مسلمانان در گسترش علم در جهان پیش‌قدم بودند!» نادرست است.

(عربی (۲)، درک مطلب، ترکیبی)

۳۴- گزینهٔ «۴»

(درویشعلی ابراهیمی)

«البلاد» (جمع «البلد») اسم مکان نیست، زیرا بر وزن‌های اسم مکان نیامده است.

(عربی (۲)، تحلیل صرفی و مغل اعرابی، ترکیبی)

۳۵- گزینهٔ «۲»

(درویشعلی ابراهیمی)

بلغ: فعل ماضی / عدد: فاعل / طلب: مضاف الیه / ستّه: مفعول

(عربی (۲)، تحلیل صرفی و مغل اعرابی، ترکیبی)

۳۶- گزینهٔ «۳»

(سیر مفرعلی مرتضوی)

ترجمهٔ عبارت: «ای مسلمانان جهان! دشمنان از شما می‌خواهند که از تفاهم، ناامید شوید و درهای گفت‌وگو را می‌بندند!»

بنابراین «آن تیاَسوا» با معنای مضارع التزامی مثبت، صحیح است.

(عربی (۲)، قواعد فعل، صفحهٔ ۷۳)

دین و زندگی ۳

(مفهم رضایی بقا)

۴۱- گزینه «۲»

انسانی که ایمان ضعیفی دارد، اگر ایمان خود را تقویت نکند و به گناه آلوده شود، به تدریج به گناه عادت می‌کند و به جایی می‌رسد که همین ایمان ضعیف را هم از دست می‌دهد و همه حقایق حتی خدا را انکار می‌کند. قرآن کریم می‌فرماید: «ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةَ الَّذِينَ أَسَاءُوا السَّوَاءُ أُنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَ كَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ: سپس سرنوشت آنان که مرتکب گناه شدند چنین شد که نشانه‌ها را به باد تمسخر گرفتند.»

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۷، صفحه ۹۲)

(سیرامسان هنری)

۴۲- گزینه «۲»

اگر ورزش و بازی‌های ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد و بی‌بندوباری در دنیای کنونی ضرورت یابد، فراهم کردن امکانات آن واجب کفایی است. دادن جایزه توسط سازمان‌ها، نهادهای و افراد به ورزشکاران جایز است و اگر کسانی این جوایز را به این نیت بدهند که افراد جامعه به ورزش و بازی‌های مفید رو آورند و سلامتی جسم و جان خود را افزایش دهند، کار نیکی کرده‌اند و از پاداش اخروی برخوردار خواهند شد.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۹، صفحه ۱۲۰)

(محبوبه ایتسام)

۴۳- گزینه «۲»

در واقع اگر مردم در برابر گناهان اجتماعی حساسیت نشان دهند و در برابر آن بااستند و بکوشند جامعه را به وضع صلاح و درستی بازگردانند، به آسانی می‌توانند مانع گسترش گناهان شوند.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۸، صفحه ۱۰۶)

(مفهم رضایی بقا)

۴۴- گزینه «۲»

اظهار ندامت ظاهری و گفتن کلمه استغفار در حال انجام گناه نه تنها پذیرفته نیست، بلکه استغفار را بی‌خاصیت می‌کند. به همین جهت امام رضا (ع) فرموده است: «الْمُسْتَغْفِرُ مِنَ الذَّنْبِ وَ يَفْعَلُهُ كَالْمُسْتَهْزِئِ بِرَبِّهِ» تکرار توبه، اگر واقعی باشد، نه تنها به معنی دور شدن از خداوند نیست، بلکه موجب محبوب شدن انسان نزد خداوند و جلب رحمت او می‌شود. خداوند می‌فرماید: «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَ يُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ». بنابراین اگر کسی گناهی مرتکب شد و توبه کرد، اما توبه‌اش را شکست و دوباره مرتکب گناه شد، هیچ مانعی ندارد که باز هم توبه کند و از خداوند عذرخواهی نماید؛ چرا که خداوند کسی را که فوراً از گناه خود ناراحت می‌شود و بسیار توبه می‌کند، دوست دارد.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۸، صفحه ۱۰۲ و ۱۰۵)

(مسعود مسمری)

۳۷- گزینه «۳»

در این عبارت، لامی که بر سر فعل مضارع «تجلس» آمده، امری است و «باید» ترجمه می‌شود، زیرا ابتدای جمله آمده است و به صورت امری معنا می‌شود. «... باید در طبقه اول بنشینیم تا مسابقه را به خوبی ببینیم!»

در گزینه‌های دیگر حرف لام متفاوت است و به صورت «تا» یا «برای این که» ترجمه می‌شود:

(لأطالع: تا مطالعه کنم/ لأجد: برای این که بیابم/ لنشاهد: تا ببینیم/ ليتعلموا: تا بیاموزند)

(عربی (۲)، قواعد فعل، صفحه‌های ۶۸ و ۶۹)

(مرتضی کاکم شیروری)

۳۸- گزینه «۳»

حرف «لم» در انتهای فعل مضارع تغییراتی ایجاد می‌کند، به جز در ساخت‌هایی مانند «يَفْعَلْنَ وَ تَفْعَلْنَ».

در گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» چون وزن و ساخت‌های «يَفْعَلْنَ وَ تَفْعَلْنَ» نیستند، در انتهای آن‌ها تغییرات ایجاد می‌شود؛ به عنوان مثال:

در گزینه «۱»: لم + تعلمين = لم تعلمی

در گزینه «۲»: لم + يُعِينُونَ = لم يُعِينُوا

در گزینه «۴»: لم + تَقُولُ = لم تَقُلْ / لم + أَشْجَعُ = لم أَشْجَعُ

(عربی (۲)، قواعد فعل، صفحه ۶۷)

(سیر مسمری مرتضوی)

۳۹- گزینه «۲»

وقتی «کان» قبل از فعل ماضی بیاید، در فارسی به صورت «ماضی بعید» ترجمه می‌شود؛ مانند: «كُنَّ قَدْ شَارَكْنَ: شرکت کرده بودند»

(عربی (۲)، انواع جملات، صفحه ۸۱)

(امیرضا منصور)

۴۰- گزینه «۴»

«نشیطون» خبر صائر است و باید به صورت منصوب بیاید، یعنی باید «بِنَ» بگیرد و درست آن «نشیطین» می‌شود.

(عربی (۲)، انواع جملات، صفحه ۸۲)

۴۵ - گزینه «۳»

(مبویه ایتسام)

نکات ذکر شده به ترتیب از آیات «یسئلونک عن الخمر و المیسر قل فیهما اثم کبیر و منافع للناس و اثمهما اکبر من نفعهما» و «ام من اَسَس بُنِیَانَهُ عَلٰی شَفَا جُرْفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِه فِی نَارٍ جَهَنَّمَ و اللّٰه لَا یَهْدِی الْقَوْمَ الظّٰلِمِیْنَ» برداشت می‌شود.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۹، صفحه ۱۱۳ و ۱۱۵)

۴۶ - گزینه «۴»

(مهمم رضایی‌نقا)

یکی از آثار گناه، از بین رفتن آرامش خاطر (ناآرامی) است. گناه، بر وجدان انسان اثر می‌گذارد و شخص را از درون ناراحت می‌کند. حضرت علی (ع) می‌فرماید: «گاهی یک لحظه گناه، اندوه و حزن طولانی به دنبال دارد.» چنین انسانی برای راحت کردن وجدان خود، پیوسته دست به توجیه می‌زند تا بالاخره بر وجدان خود چیره شود و گناه را به آسانی انجام دهد.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۷، صفحه ۹۴)

۴۹ - گزینه «۲»

(مهمم رضایی‌نقا)

دعوت قرآن به تفکر و تشویق‌های پیامبر (ص)، سد جاهلیت و خرافه‌گرایی را شکست و یکی از جاهل‌ترین جوامع عصر جاهلی را مشتاق علم ساخت. یکی از مهم‌ترین اهداف پیامبر اکرم (ص) برپایی جامعه‌ای عدالت محور بود که نعمت و ثروت‌های زمین در انحصار گروهی محدود نباشد. (عدالت محوری)

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۱۰، صفحه‌های ۱۲۹ و ۱۳۲)

۵۰ - گزینه «۲»

(مبویه ایتسام)

توبه نه تنها گناه را پاک می‌کند، بلکه اگر ایمان و عمل صالح نیز به دنبال آن بیاید گناهان را به حسنات تبدیل می‌کند. یکی از روش‌های شیطان برای کشاندن انسان به شقاوت، تدریجی و آهسته کشاندن او به سوی گناه است تا زشتی گناه را متوجه نشود.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۸، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۴)

دین و زندگی (۲)

۵۱ - گزینه «۴»

(سیرامسان هنری)

وظایف رهبر بر مردم: ۱- تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه ۲- حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان ۳- تصمیم‌گیری براساس مشورت ۴- ساده زیستی
وظایف مردم نسبت به رهبر: ۱- وحدت و هم‌بستگی اجتماعی ۲- استقامت و پایداری در برابر مشکلات ۳- افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی ۴- مشارکت در نظارت همگانی ۵- اولویت دادن به اهداف اجتماعی

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱۵، صفحه‌های ۱۷۴ تا ۱۷۶)

۴۷ - گزینه «۴»

(سیرامسان هنری)

با توجه به آیه ۲۱ سوره روم: «و من آیاته ان خلق لکم من انفسکم ازواجاً لتسکنوا الیها و جعل بینکم مودّة و رحمة ان فی ذلک لآیاتٍ لِّقَوْمٍ یَّتَفَكَّرُونَ»، خداوند مردم را به تفکر در نشانه‌هایش دعوت نموده است.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۱۰، صفحه ۱۱۳)

۴۸ - گزینه «۴»

(مرتضی مرسنی‌کبیر)

از آن‌جا که ایمان داریم قوانین و احکام اسلام، فرمان‌های خداست، با اعتماد به نفس و توکل بر او وارد عمل می‌شویم. در این‌صورت، هم زمینه را برای آگاهی دیگران نسبت به اسلام فراهم می‌نماییم و هم از اسلامان در صحنه عمل و زندگی دفاع می‌کنیم. همان‌طور که در سال‌های قبل، از سرزمین و آیینمان با تمام وجود دفاع کردیم و موفق شدیم.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۹، صفحه ۱۱۷)

۵۲ - گزینه «۴»

(مبویه ایتسام)

جوان و نوجوان با تقویت عفاف و پاکدامنی راه رسیدن به بهشت را برای خود و فرزندان خود بسیار هموار می‌کنند. مقدس‌ترین نهاد اجتماعی، خانواده است که با آمدن فرزندان کامل می‌شود.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱۷، صفحه‌های ۱۹۴ و ۱۹۹)

۵۳- گزینه «۴»

(سیرامسان هنری)

حضرت علی (ع) می‌فرماید: «اگر با دشمن پیمان بستنی از پیمان‌شکنی دشمن غافل نباش، که دشمن گاهی از این راه تو را غافل‌گیر می‌کند.»

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱۵، صفحه ۱۷۸)

۵۴- گزینه «۱»

(معبوه ایتسام)

یکی از مهم‌ترین قدم‌ها در مسیر کمال (که خداوند به انسان وعده دیدار داده و بهشتی به وسعت همه آسمان‌ها و زمین برایش آماده کرده) تقویت عزت نفس است. امام علی (ع) در وصف انسان‌هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته‌اند می‌فرماید: «خالق جهان در نظر آنان عظیم است؛ در نتیجه غیرخدا در چشم آنان کوچک است.»

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱۶، صفحه‌های ۱۸۳ و ۱۸۷)

۵۵- گزینه «۴»

(معبوه ایتسام)

طبق آیه شریفه «لذین احسنوا الحسنی و زیاده و لا یرهق وجوههم قتر و لا ذلة»، برای کسانی که نیکوکاری پیشه کردند، پاداشی نیک و چیزی فزون‌تر است و بر چهره آنان غبار خواری و ذلت نمی‌نشیند.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱۶، صفحه ۱۸۵)

۵۶- گزینه «۱»

(ابوالفضل امیرزاده)

نظام هستی بر عدالت است. یعنی عمل هر کس، عکس‌العملی دارد که قسمتی از آن در این جهان ظاهر می‌شود و تمام آن در آخرت.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱۷، صفحه ۱۹۹)

۵۷- گزینه «۴»

(معبوه ایتسام)

طبق آیه مذکور، گروهی از مؤمنان هجرت می‌کنند تا دانش دین بیاموزند و در دین تفقه کنند و بعد از آن، انذار قوم خویش را انجام می‌دهند و نتیجه این هجرت «لعلهم یحذرون» است یعنی «باشد که آنان (از کیفر الهی) بترسند.»

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱۳، صفحه ۱۶۱)

۵۸- گزینه «۲»

(معبوه ایتسام)

آیه «خلق لکم من انفسکم ازواجاً لتسکنوا الیها...» اشاره به آرامش و انس با همسر دارد و آیه «جعل لکم من انفسکم ازواجاً و جعل لکم من ازواجکم بنین و حفدة...» اشاره به رشد و پرورش فرزندان دارد.

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱۷، صفحه‌های ۱۹۵ و ۲۰۱)

۵۹- گزینه «۲»

(سیرامسان هنری)

احساس حضور در پیشگاه خداوند (علت) ← عزت نفس و دوری از گناه، توجه به خود عالی و نفس لوامه (معلول = ثمره) عزت نفس (علت) ← حفظ پیمان با خدا و باقی ماندن بر عزم و تصمیم. (معلول = ثمره)

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱۶، صفحه ۱۹۰)

۶۰- گزینه «۲»

(ممنر رضایی‌بغا)

برای موفق شدن در مسئولیت انتخاب همسر شایسته، باید بر شور و احساس جوانی تسلط کامل داشت و با چشم باز عمل کرد. همواره دیده‌ایم که علاقه و محبت به یک شخص، چشم و گوش را می‌بندد و عقل را به حاشیه می‌راند. این سخن زیبای امام علی (ع) مربوط به مواردی از همین قبیل است: «حُبُّ الشَّیْءِ یُعْمی وَ یُصِمُّ؛ علاقه شدید به چیزی، آدم را کور و کر می‌کند.»

(دین و زندگی یازدهم، درس ۱۸، صفحه ۲۰۷)

زبان انگلیسی ۳

۶۱-

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: «قد خواهرم فقط ۴/۵ فوت است. اگر یک فوت بلندتر می‌بود، شاید بسکتبالیست خوبی می‌شد.»

نکته مهم درسی

ساخت این جمله بیانگر شرطی نوع دوم است، پس در جای خالی به گذشته ساده نیاز داریم (رد گزینه‌های «۲» و «۴»). در شرطی نوع دوم بهتر است برای همه ضمائر از "were" استفاده کنیم. اگر چه در این جمله کاربرد "was" غلط نیست، اما "were" بر "was" ارجحیت دارد.

(گرامر)

<p>۶۶- (امیرحسین مراد)</p> <p>ترجمه جمله: «هدف این متن چیست؟»</p> <p>«گفتن این ماجرا که چرا ما به شیوه کنونی می نویسیم.»</p> <p>(درک مطلب)</p> <p>-----</p>	<p>۶۲- (پوار مؤمنی)</p> <p>ترجمه جمله: «از جی. درمورد دردسترس بودنش برای همکاری در مورد پروژه جدید پرسیده شده است تا مدیر بتواند بهترین انتخابش را انجام دهد.»</p> <p>(۱) توسعه</p> <p>(۲) منبع</p> <p>(۳) عمومیت</p> <p>(۴) دردسترس بودن</p> <p>(واژگان)</p> <p>-----</p>
<p>۶۷- (امیرحسین مراد)</p> <p>ترجمه جمله: «یونانی‌ها چه تغییری در الفبای فنیقی دادند؟»</p> <p>«آن‌ها حروف را به سمت دیگری چرخاندند.»</p> <p>(درک مطلب)</p> <p>-----</p>	<p>۶۳- (پوار مؤمنی)</p> <p>ترجمه جمله: «در استرالیا در مقطع دکتری دانشجوی پژوهش (تحصیلات) تکمیلی بودن، کاری دشوار است. در عمل، وقت آزاد زیادی به دست نمی‌آورد تا استراحت کنید.»</p> <p>(۱) معنادار</p> <p>(۲) فوری</p> <p>(۳) پرفشار، دشوار</p> <p>(۴) غیرعملی</p> <p>(واژگان)</p> <p>-----</p>
<p>۶۸- (امیرحسین مراد)</p> <p>ترجمه جمله: «فنیقی‌ها اصالتاً از کجا می‌آمدند؟»</p> <p>«خاورمیانه»</p> <p>(درک مطلب)</p> <p>-----</p>	<p>۶۴- (رضا کیاسالار)</p> <p>ترجمه جمله: «افرادی که مقادیر زیادی شکر مصرف می‌کنند بیش‌تر احتمال دارد که به چاقی مفرط و دیگر بیماری‌های مزمن مانند دیابت دچار شوند.»</p> <p>(۱) کشف کردن</p> <p>(۲) زیر چیزی خط کشیدن</p> <p>(۳) ابداع کردن</p> <p>(۴) مصرف کردن</p> <p>(واژگان)</p> <p>-----</p>
<p>۶۹- (امیرحسین مراد)</p> <p>ترجمه جمله: «همه جملات زیر درست هستند، غیر از (جمله) زبان لاتین، الفبایی با حروف مشابه حروف یونانی‌ها به وجود آورد.»</p> <p>(درک مطلب)</p> <p>-----</p>	<p>۶۵- (پوار مؤمنی)</p> <p>ترجمه جمله: «خوشبختانه همگی زبانی که به صورت مشترک صحبت می‌شد داشتیم، انگلیسی؛ که به این معنا بود که می‌توانستیم با هم ارتباط برقرار کنیم.»</p> <p>(۱) به صورت فنی</p> <p>(۲) به صورت مشترک</p> <p>(۳) به صورت غیرممکن</p> <p>(۴) با احترام</p> <p>(واژگان)</p> <p>-----</p>
<p>۷۰- (امیرحسین مراد)</p> <p>ترجمه جمله: «عبارت "were in touch" «در ارتباط بودن» که زیر آن خط کشیده شده از لحاظ معنایی به "communicated" (ارتباط برقرار کردن) نزدیک‌ترین است.»</p> <p>(درک مطلب)</p>	

		زبان انگلیسی ۲	
-۷۶	(ممنبر ریعی نهر آباری) ترجمه جمله: «بر طبق پاراگراف اول وقتی شما به یک اثر هنری نگاه می‌کنید ممکن است احساس شادی داشته باشید هرچند مطمئن نباشید چرا.» (درک مطلب)	(عبدالرشید شفیعی) ۱) منحصر به فرد ۲) ناتوان ۳) ماهر ۴) نگران (کلوزتست)	-۷۱
-۷۷	(ممنبر ریعی نهر آباری) ترجمه جمله: «متن حقایق زیر را پشتیبانی می‌کند، به جز این که گالری‌های هنری امکان می‌دهد شما با مردم معاشرت کنید و به شما کمک می‌کند آرامش یابید.» (درک مطلب)	(عبدالرشید شفیعی) ۱) اخلاقی ۲) فلزی ۳) متعجب ۴) افسرده (کلوزتست)	-۷۲
-۷۸	(ممنبر ریعی نهر آباری) ترجمه جمله: «کدامیک از کلمات یا عبارات زیر در متن تعریف شده‌اند؟» «کورتیزول (پاراگراف ۲)» (درک مطلب)	(عبدالرشید شفیعی) ۱) رسم ۲) صنعت دستی ۳) قالیچه ۴) کشور (کلوزتست)	-۷۳
-۷۹	(ممنبر ریعی نهر آباری) ترجمه جمله: «کدامیک از موارد زیر درباره دیدن یا خلق هنر درست نمی‌باشد؟» «آن باعث می‌شود بدن (هورمون) سروتونین کمتری آزاد کند.» (درک مطلب)	(عبدالرشید شفیعی) نکته: ساختار جملات شرطی که برای بیان نتیجه عمل در زمان آینده استفاده می‌شوند، در این سؤال آمده است. در این حالت (شرطی نوع اول) جمله شرط در زمان حال ساده و نتیجه شرط در زمان آینده خواهد بود. (کلوزتست)	-۷۴
-۸۰	(ممنبر ریعی نهر آباری) ترجمه جمله: «کلمه "enhances" (افزایش دادن) که زیر آن خط کشیده شده از نظر معنایی به "improves" (بهبود دادن) نزدیک‌ترین است.» (درک مطلب)	(عبدالرشید شفیعی) نکته: برای ساخت شکل مفعولی یک فعل باید از ساختار "verb+ ed" (شکل سوم فعل) استفاده کنیم. (کلوزتست)	-۷۵

پاسخ نامه اختصاصی

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی و آمار (۳)

-۸۱

(امیر زراندوز)

$$a_n = \frac{n+3}{2n-1} \Rightarrow \frac{n+3}{2n-1} = 10 \Rightarrow 20n - 10 = n + 3$$

$$\Rightarrow 20n - n = 10 + 3 \Rightarrow 19n = 13 \Rightarrow n = \frac{13}{19}$$

جواب قابل قبول نیست، چون در محث دنباله‌ها n عددی طبیعی است و نمی‌تواند برابر با $\frac{13}{19}$ باشد. پس هیچ‌یک از جملات این دنباله برابر با ۱۰ نیست.

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۰)

-۸۲

(رحیم مشتاق‌نظم)

به کمک رابطه بازگشتی دنباله فیبوناتچی ابتدا باید جمله شانزدهم را به دست آورد:

$$a_{17} = a_{16} + a_{15} \Rightarrow 1597 = a_{16} + 610$$

$$\Rightarrow a_{16} = 1597 - 610 = 987$$

$$a_{18} = a_{16} + a_{17}$$

$$\Rightarrow a_{18} = 987 + 1597 = 2584$$

بنابراین:

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای فطی، صفحه ۵۶)

-۸۳

(فاطمه خیمیان)

$$d = \frac{a_m - a_n}{m - n} = \frac{a_9 - a_7}{9 - 7} = \frac{-17 - 4}{9 - 7} = -\frac{21}{2} = -3$$

$$a_7 - d = a_1 \Rightarrow 4 - (-3) = 7$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow a_n = 7 + (n-1)(-3)$$

$$\Rightarrow a_n = 7 - 3n + 3 = 10 - 3n$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

-۸۴

(عمیرضا سپوری)

$$a, \dots, -7 \Rightarrow n = 8, d = -3, a_1 = a, a_8 = -7, a_8 = ?$$

شش عدد

$$a_8 = a_1 + 7d \Rightarrow -7 = a + 7(-3) \Rightarrow a = -7 + 21 = 14$$

$$a_5 = a_1 + 4d = 14 + 4(-3) = 14 - 12 = 2$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

-۸۵

(رحیم مشتاق‌نظم)

$$\begin{cases} \text{جمله دوم} & a_1 + d = 3/5 \\ \text{جمله پنجم} & a_1 + 4d = 14 \end{cases} \Rightarrow 3d = 10/5 \Rightarrow d = 2/5$$

$$a_1 + d = 3/5 \xrightarrow{d=2/5} a_1 = 0$$

$$S_n = \frac{n}{2} [2a_1 + (n-1)d]$$

$$S_{20} = \frac{20}{2} [2 \times 0 + (20-1) \times 2/5] = 66$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

-۸۶

(امیر زراندوز)

راه‌حل اول: $n = \frac{\text{زمان سپری شده}}{\text{نیمه عمر}} = \frac{24}{4} = 6$: تعداد نیمه‌عمرها

$$a_n = ar^n \Rightarrow a_6 = 200 \times \left(\frac{1}{2}\right)^6 = 200 \times \frac{1}{64} = 3/125$$

راه‌حل دوم:

$$200 \xrightarrow{1} 100 \xrightarrow{2} 50 \xrightarrow{3} 25 \xrightarrow{4} 12.5 \xrightarrow{5} 6.25 \xrightarrow{6} 3.125$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرفطی، صفحه‌های ۷۴ تا ۷۶)

-۸۷

(امیر زراندوز)

ابتدا جمله اول و نسبت مشترک را به دست می‌آوریم. برای این کار a_n را به ازای $n=1$ و $n=2$ به دست می‌آوریم تا جملات اول و دوم به دست آیند. سپس با تقسیم جمله دوم به جمله اول، نسبت مشترک نیز به دست می‌آید:

$$a_n = 3\left(\frac{1}{2}\right)^{n-2} \begin{cases} n=1 \Rightarrow a_1 = 3\left(\frac{1}{2}\right)^0 = 3 \times 1 = 3 \\ n=2 \Rightarrow a_2 = 3\left(\frac{1}{2}\right)^1 = 3 \times \frac{1}{2} = \frac{3}{2} \end{cases}$$

$$\Rightarrow r = \frac{a_2}{a_1} = \frac{3/2}{3} = \frac{1}{2} \Rightarrow a_1 + r = 3 + \frac{1}{2} = 3 + 0.5 = 3.5 = 7/2$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرفطی، صفحه‌های ۷۴ تا ۷۹)

-۸۸

(کوروش داوری)

$$\frac{a_8}{a_3} = \frac{729}{3} \Rightarrow \frac{a_1 r^7}{a_1 r^2} = 243 \Rightarrow r^5 = 27 \Rightarrow r = 3$$

$$a_1 r^2 = 3 \Rightarrow a_1 (3)^2 = 3 \Rightarrow a_1 = \frac{3}{9} = \frac{1}{3}$$

$$a_2 = a_1 r = \frac{1}{3} \times 3 = 1$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرفطی، صفحه‌های ۷۴ تا ۷۹)

-۸۹

(عمیرضا سپوری)

چون هزینه استهلاک کالا هر سال معادل $A\%$ ارزش سال قبل کالا می‌باشد؛ پس ارزش کالا در سه سال اخیر تشکیل یک دنباله هندسی نزولی (کاهشی) با جملات زیر را می‌دهد:

$$800, 680, 578, \dots \Rightarrow r = \frac{a_2}{a_1} = \frac{680}{800} = \frac{17}{20}$$

$$A = (1-r) \times 100 = (1 - 0.85) \times 100 = 15$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرفطی، صفحه‌های ۷۴ تا ۷۹)

(اسماعیل زارع)

-۹۵

$$x_1 + x_2 + \dots + x_{10} = 10 \times 16 = 160$$

$$x_1 + x_2 + \dots + x_{10} + 16 + 28 = 160 + 44 = 204$$

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{204}{12} = 17$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه ۹۹)

(عمیرضا سیوری)

-۹۶

طبق تعریف، چون $99/9$ درصد داده‌ها در بازه $(\bar{x} - 3\sigma, \bar{x} + 3\sigma)$ یعنی در فاصله ۳ برابر انحراف معیار از میانگین قرار دارند، پس طبق تست خواهیم داشت:

$$(\bar{x} - 3\sigma, \bar{x} + 3\sigma) = (2, 15)$$

$$(\bar{x} - 6, \bar{x} + 6) = (2, 15) \Rightarrow \begin{cases} \bar{x} - 6 = 2 \Rightarrow \bar{x} = 8 \\ \bar{x} + 6 = 15 \Rightarrow \bar{x} = 9 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۱۰)

(مهمرب بفرایی)

-۹۷

چون انحراف معیار داده‌های $x_1, x_2, \dots, x_6, 10$ برابر صفر است، پس همه داده‌ها با هم برابرند. یعنی داریم:

$$x_1 = x_2 = \dots = x_6 = 10$$

مقادیر فوق را در داده‌های جدید قرار داده و واریانس آن‌ها را به دست می‌آوریم.

$$\bar{x} = \frac{14+15+\dots+20}{7} = 17 \Rightarrow \sigma^2 = \frac{(14-17)^2 + (15-17)^2 + \dots + (20-17)^2}{7}$$

$$= \frac{9+4+1+0+1+4+9}{7} = \frac{28}{7} = 4$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۱۰)

(امیر زراندوز)

-۹۸

$$N = 25 + k + 18 + 30 = 73 + k$$

$$\alpha = \frac{f}{N} \times 360^\circ \Rightarrow 68 = \frac{k}{73+k} \times 360$$

$$\Rightarrow 68(73+k) = 360k \Rightarrow 4964 + 68k = 360k$$

$$\Rightarrow 292k = 4964 \Rightarrow k = 17$$

$$\text{سه} \quad \frac{f}{N} \times 100 = \frac{25+17}{90} \times 100 = \frac{42}{90} \times 100 = \frac{140}{3} \approx 47\%$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۴)

(رفیم مشتاق‌نظم)

-۹۹

$$\text{زاویه بین دو نیم خط متوالی} = \frac{360^\circ}{\text{تعداد متغیرها}} \Rightarrow 24 = \frac{360}{\text{تعداد متغیرها}}$$

$$\text{تعداد متغیرها} = \frac{360}{24} = 15$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۲۵ تا ۱۲۸)

(عمیرضا سیوری)

-۹۰

$$a_4 = \lambda a_1 \Rightarrow \frac{a_4}{a_1} = \frac{1}{\lambda} \Rightarrow \frac{a_1 r^3}{a_1} = \frac{1}{\lambda} \Rightarrow r = \frac{1}{\lambda}$$

$$a_3 = 16 \Rightarrow a_1 r^2 = 16 \Rightarrow a_1 \left(\frac{1}{\lambda}\right)^2 = 16 \Rightarrow \frac{1}{\lambda^2} a_1 = 16 \Rightarrow a_1 = 64$$

$$S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{1-r} \Rightarrow S_5 = \frac{64 \times (1 - (\frac{1}{2})^5)}{1 - \frac{1}{2}} = \frac{64 \times (1 - \frac{1}{32})}{\frac{1}{2}} = 128 \times \left(\frac{31}{32}\right) = 124$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۳ تا ۸۶)

ریاضی و آمار (۱)

(عمیرضا سیوری)

-۹۱

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کمی نسبتی - کیفی اسمی

گزینه «۳»: کمی نسبتی - کیفی ترتیبی

گزینه «۴»: کمی نسبتی - کیفی ترتیبی

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۳ تا ۹۵)

(عمیرضا سیوری)

-۹۲

چون داده‌ها از کوچک به بزرگ مرتب شده‌اند و فراوانی عدد ۷، برابر ۲ است، پس داریم:

$$2a - 1 = 7 \Rightarrow 2a = 8 \Rightarrow a = 4$$

نمایش داده‌ها $\rightarrow$ $\boxed{1, 2, 5, 7, 9, 10}$

$$Q_1 = 2, Q_2 = 7, Q_3 = 9$$

$$Q_3 - Q_2 = 9 - 7 = 2 = \text{میانگین} - \text{چارک سوم}$$

دقت کنید که اگر $a + 5 = 7$ باشد، آن‌گاه $a = 2$ به دست می‌آید که در این صورت داده‌ها مرتب نیستند.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۷)

(رفیم مشتاق‌نظم)

-۹۳

برای بررسی وضعیت تحصیلی دانش‌آموزان یک پایه از یک دبیرستان، بهترین روش، استفاده از داده‌های از پیش تهیه شده یا دادگان‌ها است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۲)

(امیر زراندوز)

-۹۴

$$\frac{2}{5} = \frac{\text{تعداد دایره‌ها در نمونه}}{\text{تعداد اعضای نمونه}} = \text{مقدار آماره دایره‌های سیاه}$$

$$\frac{7}{18} = \frac{\text{تعداد دایره‌ها در جامعه}}{\text{تعداد اعضای جامعه}} = \text{مقدار پارامتر دایره‌های سیاه}$$

$$\text{حاصل ضرب مطلوب} = \frac{2}{5} \times \frac{7}{18} = \frac{7}{45}$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۳ تا ۹۸)

(عمیرضا سپوری)

-۱۰۶

طبق تعریف، خط فقر برابر است با نصف میانگین یا نصف میانه درآمد ماهیانه افراد یک جامعه.

(۱) خط فقر به روش نصف میانه در جامعه اول:

$$\text{مرتبه‌بندی داده‌ها} \rightarrow 1/5, 2/3, 3/3, 4/5, 5/4$$

$$\text{میانه} = Q_2 = \frac{3+3}{2} = 3 \Rightarrow \text{خط فقر} = \frac{Q_2}{2} = \frac{3}{2}$$

(۲) خط فقر به روش نصف میانگین در جامعه دوم:

$$\bar{x} = \frac{6+3/5+4+(k+1)+4/5+5}{6} = \frac{k+24}{6}$$

$$\Rightarrow \text{خط فقر} = \frac{\bar{x}}{2} = \frac{k+24}{12} = \frac{k+24}{20}$$

خط فقر جامعه دوم $\times \frac{3}{5} = \text{خط فقر جامعه اول}$ → **طبق تست**

$$\Rightarrow \frac{3}{2} = \frac{3}{5} \left(\frac{k+24}{12} \right) \Rightarrow \frac{3}{2} = \frac{k+24}{20} \Rightarrow 2k+48=60$$

$$\Rightarrow 2k=12 \Rightarrow k=6$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶، ۵۷ و ۶۱)

(امیر زراندوز)

-۱۰۷

روزهای ذکر شده در جدول را با اعداد ۱، ۲، ۳ و ... نامگذاری می‌کنیم:

روز (x)	۱	۴	۷	۱۰	۱۳
مقدار فروش (y)	۴	۳	۱۲	۸	۲۰

چهارشنبه بین ۱۰ و ۱۳ قرار دارد و x آن برابر ۱۲ است.

$$\left(A \begin{vmatrix} 10 & 13 \\ 8 & 20 \end{vmatrix}, B \begin{vmatrix} 13 \\ 20 \end{vmatrix} \right) \Rightarrow m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{20 - 8}{13 - 10} = \frac{12}{3} = 4$$

$$y - y_A = m(x - x_A) \Rightarrow y - 8 = 4(x - 10)$$

$$\xrightarrow{x=12} y - 8 = 8 \Rightarrow y = 16$$

$$\text{خطای درون‌یابی} e = |17 - 16| = 1$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

(امیر زراندوز)

-۱۰۸

$$\text{میانگین سابقه‌ها} = \frac{20+22+24+26+28}{5} = \frac{120}{5} = 24 \Rightarrow A \begin{vmatrix} 24 \\ 4/6 \end{vmatrix}$$

$$\text{میانگین درآمدها} = \frac{1+2+4/5+6+8/5}{5} = 4/6$$

از طرفی نزدیکترین سال سابقه به ۱۹ عدد ۲۰ در جدول است لذا نقطه دوم

را به صورت $B \begin{vmatrix} 20 \\ 1 \end{vmatrix}$ فرض کرده و خواهیم داشت:

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{4/6 - 1}{24 - 20} = \frac{3/6}{4} = 0/9$$

$$y - y_B = m(x - x_B) \Rightarrow y - 1 = 0/9(x - 20)$$

$$\xrightarrow{x=19} y = -0/9 + 1 = 0/1$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۰)

(امیر زراندوز)

-۱۰۰

$$\bar{x} = \frac{\text{مجموع داده‌ها}}{\text{تعداد}} = \frac{2 + (3 \times 2) + (4 \times 3) + (5 \times 2) + 6}{9}$$

$$= \frac{36}{9} = 4 \Rightarrow \text{یافتن میانه} \rightarrow 2, 3, 3, 4, \boxed{4}, 4, 5, 5, 6$$

$$Q_2 = 4$$

میانگین و میانه برابر شدند، پس اختلاف آن‌ها برابر صفر است.

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸)

ریاضی و آمار (۲)

(رحیم مشتاق‌نظم)

-۱۰۱

خط فقر نصف میانگین درآمد ماهیانه افراد جامعه است، پس:

$$\text{حداقل حقوق} = \frac{2/5}{2} = 1/25$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۷ و ۶۱)

(عمیرضا سپوری)

-۱۰۲

$$\text{وزن (کیلوگرم)} = \frac{\text{BMI}}{\text{مربع‌قد (مترمربع)}} \text{ شاخص توده بدنی}$$

قد شخص را x در نظر گرفته و داریم:

$$25 = \frac{81}{x^2} \Rightarrow x^2 = \frac{81}{25} = 3/24 \Rightarrow x = 1/8$$

$$\Rightarrow x = 1/8 \times 100 = 12.5 \text{ سانتی‌متر}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۱ و ۶۲)

(امیر زراندوز)

-۱۰۳

$$\left[\frac{4}{x} \times (\text{میانگین تعداد کلمات در هر جمله} + \text{درصد کلمات دشوار}) \right] \text{ شاخص پایه آموزش}$$

$$\Rightarrow 3x = \left[(x+14) \times 0/4 \right]$$

بهتر است اعداد مطرح شده در گزینه‌ها را به جای x های معادله بالا قرار دهیم. ملاحظه می‌شود که فقط $x=2$ درست است، زیرا:

$$3 \times 2 = \left[(2+14) \times 0/4 \right] \Rightarrow 6 = \left[6/4 \right] \Rightarrow 6 = 6$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه ۶۲)

(اسماعیل زارع)

-۱۰۴

$$\text{شاخص بهای گوشت و نان} = \frac{(12000 \times 300) + (25000 \times 500)}{(8000 \times 300) + (12000 \times 500)} \times 100$$

$$= \frac{4850000}{3000000} \times 100 \approx 161/7$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه ۵۹)

(عمیرضا سپوری)

-۱۰۵

تعداد شاغلین + تعداد بیکاران = جمعیت فعال

$$16 = \text{تعداد بیکاران} + 4 \Rightarrow \text{تعداد بیکاران} = 12$$

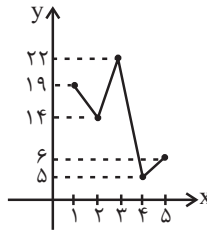
$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{تعداد بیکاران}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100 = \frac{12}{16} \times 100 = 75\%$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۰۹-

(ریم مشاق نظم)

اگر نمودار این داده‌ها را رسم کنیم، خواهیم داشت:

بنابراین گزینه «۳» درست است.

(ریاضی و آمار، (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۸)

۱۱۰-

(ریم مشاق نظم)

$$\bar{x} = \frac{۱۳+۱۱+۹+۷+۵}{۵} = ۹$$

$$\bar{y} = \frac{۲۶+۱۸+۱۷+۱۴+۱۵}{۵} = ۱۸$$

معادله خطی که از دو نقطه (۹، ۱۸) و (۱۳، ۲۶) می‌گذرد، برابر است با:

$$y - ۱۸ = \frac{۲۶-۱۸}{۱۳-۹} (x - ۹) \Rightarrow y - ۱۸ = ۲(x - ۹) \Rightarrow y = ۲x$$

$$\frac{x=۱۵}{\rightarrow} y = ۳۰$$

(ریاضی و آمار، (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۰)

اقتصاد

۱۱۱-

(کتاب آبی)

ویژگی عمده این دوره، جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود بود؛ ضمن اینکه اقتصاد ایران به جای تکیه بر پایه‌های بومی و درون‌زای داخلی و ملی خود به بیرون از مرزها و قدرت‌های بزرگ متکی شد. با این حال، حتی ایجاد زمینه‌های قانونی (مثل قانون تجارت، قانون تعاونی‌ها و ...) و زیرساخت‌های مواصلاتی (مانند خط راه‌آهن، پل و راه)، امنیت نسبی، گسترش مدارس و دانشگاه‌ها و بهبود بهداشت هم نتوانست اقتصاد ایران را از ضعف ساختاری و هویتی برهاند.

(اقتصاد، اقتصاد ایران، صفحه‌های ۱۲۷ و ۱۲۸)

۱۱۲-

(سارا شریفی)

به ترتیب هریک از موارد ذکر شده در صورت سؤال به اصل ۴۴ - اصل ۴۳ - اصل ۴۵ - اصل ۵۰ - اصول ۵۱ تا ۵۵ - اصل ۴۷ قانون اساسی اشاره دارند.

(اقتصاد، اقتصاد ایران، صفحه‌های ۱۲۹ تا ۱۳۲)

۱۱۳-

(فاطمه فویمیان)

عبارات صورت سؤال به ترتیب به دوره حکومت قاجار، پهلوی، دوره پایانی حکومت صفویه و دوره پهلوی اشاره دارند.

(اقتصاد، اقتصاد ایران، صفحه‌های ۱۲۵ تا ۱۲۸)

۱۱۴-

(زهرا بگانیان)

تولید و درآمد سرانه کشور بعد از جنگ افزایش یافته است.

(اقتصاد، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه ۱۳۶)

۱۱۵-

(نسرین بیغری)

الف) دوران سازندگی اقتصادی در دهه دوم عمر انقلاب اسلامی شکل گرفت و این روند در دهه سوم انقلاب نیز ادامه داشت، ضمن اینکه به ثمر رسیدن بسیاری از طرح‌های اقتصادی و مولد، تولید ناخالص ملی و درآمد سرانه کشور را بهبود بخشید.

ب) در سند چشم‌انداز ۲۰ ساله جمهوری اسلامی ایران وضعیت اقتصادی در افق سال ۱۴۰۴ ه. ش توصیف و مشخص شده است. از اهداف این سند عبارت است از جایگاه اول اقتصادی در سطح منطقه آسیای جنوب غربی، ارتقای نسبی سطح درآمد سرانه، رسیدن به اشتغال کامل و ...

پ) با قرار گرفتن اقتصاد ایران در بین کشورهای در حال پیشرفت و ورود به رقابت‌های اقتصادی منطقه‌ای و علم و فناوری، دهه چهارم انقلاب با عنوان دهه عدالت و پیشرفت و با مجموعه‌ای از خط مشی‌های راهبردی مثل جهاد اقتصادی، اقتصاد مقاومتی، اقتصاد دانش‌بنیان و اقتصاد مردمی آغاز شد.

در دهه سوم انقلاب دولت با بازنگری نقش خود در عرصه اقتصاد، کاهش برخی فعالیت‌های غیرضروری خود در اقتصاد و دادن آزادی عمل بیشتر به بخش خصوصی، تلاش‌هایی را آغاز کرد. از آن زمان تاکنون، سیاست کلی دولت، تشویق مردم به فعالیت هرچه بیشتر در عرصه اقتصاد و واگذاری کارخانه‌ها و شرکت‌های دولتی به بخش خصوصی بود.

(اقتصاد، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه‌های ۱۳۶ و ۱۳۷ و ۱۴۰)

۱۱۶-

(کتاب آبی)

الف) در دهه دوم عمر انقلاب اسلامی، عزم کشور بر حل مشکلات اقتصادی بر جای مانده از زمان پهلوی و بازسازی خرابی‌های ناشی از جنگ بود.

ب) دهه چهارم انقلاب با عنوان دهه عدالت و پیشرفت و با مجموعه‌ای از خط‌مشی‌های راهبردی آغاز شد.

ج) در دهه سوم انقلاب دولت با بازنگری نقش خود در عرصه اقتصاد، کاهش برخی فعالیت‌های غیرضروری خود در اقتصاد و دادن آزادی عمل بیشتر به بخش خصوصی، تلاش‌هایی را آغاز کرد.

(اقتصاد، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه‌های ۱۳۶ و ۱۳۷)

۱۱۷-

(فاطمه فویمیان)

الف) اصل ۴۸ قانون اساسی با عنوان عدالت منطقه‌ای و استانی بیان می‌کند: در بهره‌برداری از منابع طبیعی و استفاده از درآمدهای ملی در سطح استان‌ها و توزیع فعالیت‌های اقتصادی میان استان‌ها و مناطق مختلف کشور، باید تبعیض در کار نباشد.

ب) در تحکیم بنیان‌های اقتصادی، اصل، رفع نیازهای انسان در جریان رشد و تکامل اوست نه همچون دیگر نظام‌های اقتصادی تمرکز و تکثیر ثروت و سودجویی.

ج) قسمت «ج» در گزینه‌های «۲، ۳ و ۴» از ضوابط اصل ۴۳ قانون اساسی و قسمت «ج» گزینه «۱» مربوط به اصل ۴۹ قانون اساسی است.

د) قسمت «د» در گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» از ویژگی‌های اقتصاد ایران در سال‌های قبل از ۱۳۰۰ ه. ش و قسمت «د» در گزینه «۳» مربوط به اقتصاد ایران از ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷ است.

(اقتصاد، اقتصاد ایران، صفحه‌های ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۲۹ تا ۱۳۲)

۱۲۲- (فرهار علی نژاد)

«تهران مخوف» نوشته مشفق کاظمی، اولین رمان اجتماعی فارسی است که در ۱۳۰۱ منتشر شد.

«کشتی پهلوگرفته»، «ضیافت» و «جای پای خون» از تجربه‌های داستانی سید مهدی شجاعی (از نویسندگان انقلاب) است.

«آتش خاموش» اولین تجربه داستان‌نویسی سیمین دانشور و «زیارت» از آثار جلال آل احمد است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۳، ۷۴ و ۸۰)

۱۲۳- (مهم غنیمتی)

در رکن سوم مصراع دوم شاعر به جای «مفتعلن» از «مفعولن» استفاده کرده است.

آ ب ح یا	ت جان ت بی	صو رت ها	ه م س قا
- U U -	- U - U	- UU -	- U U -
مفتعلن	مفاعلن	مفتعلن	مفاعلن

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۸۵)

۱۲۴- (وفید رضازاده)

سی ن ی خا	قا نی ی غم	تا ن ز ند	ز و ص ل دم
- U U -	- UU -	- U U -	- U - U
دع و ی عش	ق و ص ل هم	تا ز س گا	ن کی س تو
- U U -	- U - U	- U U -	- U - U

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۱۲۵- (رضا جان نثار کهنه شهری)

وزن مصراع اول: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن

وزن مصراع دوم: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۸۴)

۱۲۶- (سعید پعفری)

وزن بیت‌ها: UU/--UU/--UU/-- (فاعلاتن فاعلاتن فعلن)

اختیارات به کار رفته در بیت‌ها:

الف) اختیارات: ابدال / اختیار زبانی تغییر کمیت / ابدال

ب) اختیارات: اختیار وزنی در رکن نخست (آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن) / ابدال / اختیار زبانی تغییر کمیت

پ) اختیارات: ابدال / اختیار زبانی تغییر کمیت

ت) اختیارات: اختیار وزنی در رکن نخست / ابدال

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۶)

۱۱۸- (نسرین پعفری)

درونازی: سرمایه‌گذاری‌های خارجی در صورتی می‌تواند به پیشرفت کشور کمک کند که عوامل داخلی تولید را تقویت کند؛ در غیر این صورت سرمایه‌گذاران خارجی در زمان بحران ممکن است تصمیم به خارج کردن سرمایه بگیرند و اگر رشد اقتصادی منبع درونی نداشته باشد با خروج منابع خارجی متوقف خواهد شد.

(اقتصاد، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه ۱۴۱)

۱۱۹- (فاطمه فحیمیان)

در دوران حکومت قاجار، از دست دادن بخش‌های مهمی از سرزمین و منابع ایران، هزینه‌های شکست در جنگ، عهدنامه‌های ننگین و مبالغ جرمه‌های گزاف آن‌ها، بی‌توجهی به سرمایه‌های انسانی و اجتماعی، سیاست‌های رکودی و انقباضی (افزایش بیش از حد مالیات)، نبودن برنامه‌ریزی و قانونگذاری اقتصادی، اعطای امتیازها به شرکت‌ها و کشورهای استعماری، تأسیس بانک‌های روسی و انگلیسی و سیل ورود کالاهای خارجی، صدمات جدی بر ساختار اقتصاد ایران وارد کرد.

عبارت گزینه «۴» از عواملی است که در دوران پهلوی بر بیماری اقتصاد ایران افزود.

(اقتصاد، اقتصاد ایران، صفحه‌های ۱۲۶ و ۱۲۷)

۱۲۰- (نسرین پعفری)

دانش، منبعی درونی و پایان‌ناپذیر است. به هر میزان تولید کشور بر پایه دانش بنا شود، مقاومت اقتصادی بیش‌تر محقق می‌شود. از طرفی به میزان بالاتر بودن سطح دانش در تولید کالاها و خدمات، ارزش افزوده آن‌ها بیش‌تر و درآمد بیش‌تری نصیب اقتصاد کشور می‌شود. علاوه بر تولید دانش‌بنیان، فراگیر شدن دانش در تمام سطوح تولیدی و به کارگیری آن توسط تمامی تولیدکنندگان، کاهش هزینه‌ها و افزایش درآمدهای ملی را به ارمغان می‌آورد.

(اقتصاد، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه ۱۴۲)

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۲۱- (فرهار علی نژاد)

بعد از خرداد ماه ۱۳۴۲ دوران مقاومت در ادبیات داستانی فارسی شکل گرفت. از ویژگی‌های این دوره می‌توان به حاکم بودن اضطراب سیاسی و ترس ناشی از بدفرجامی و زندان بر اغلب داستان‌ها، روی آوردن به داستان کوتاه، ترجمه آثار داستانی آمریکای لاتین، همدردی با ستم‌کشیدگان دنیا و کثرت نویسندگان اشاره کرد.

موارد گزینه‌های «۲» و «۳» مربوط به نثر انقلاب و گزینه «۴» مربوط به نویسندگان نسل دوم است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۳ و ۷۹)

(علیرضا پعفری)

۱۳۲-

ماه و شاه: اختلافی / افزایشی ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نام و نیام: افزایشی / ما و تا: اختلافی

گزینه «۲»: درد و در: افزایشی / در و پر: اختلافی

گزینه «۳»: تا و تار: افزایشی / تار و یار: اختلافی

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه ۱۱۴)

(مهم‌مهری رفیعی)

۱۳۳-

در گزینه «۲» برخلاف سه گزینه دیگر سجع مطرف بین «بی‌سپاس با ناحق‌شناس» و «برگردد با درنورد» وجود دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این گزینه بین کلمات «پنداشتی و برداشتی» سجع متوازی وجود دارد.

گزینه «۳»: در این گزینه بین کلمات «کفایت و درایت» سجع متوازی وجود دارد.

گزینه «۴»: در این گزینه بین کلمات «بروب و مکوب» سجع متوازی وجود دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، ۱۰۵ و ۱۰۶)

(علیرضا پعفری)

۱۳۴-

کمند استعاره از زلف یار است / سر - در: جناس

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: واج آرای صامت «ش» / تشبیه ندارد

گزینه «۳»: نه و این و است: تکرار / ترصیع ندارد (موازنه است)

گزینه «۴»: موازنه دارد / مجاز ندارد

(علوم و فنون ادبی (۱)، بیان و بدیع، ترکیبی)

(همید مهرئی)

۱۳۵-

بیت «ب»: تشبیه: چون گلنار

بیت «ت»: موازنه دارد.

بیت «الف»: جناس: تیر (اول): ابزار جنگ، تیر (دوم): یکی از ماه‌ها

بیت «ث»: اشتقاق: برگشایم - بگشایند

بیت «پ»: کنایه: «آب از سرگذشتن»

(علوم و فنون ادبی (۱)، بیان و بدیع، ترکیبی)

(علیرضا پعفری)

۱۳۶-

تقابل سجع‌های متوازی در سایر ابیات پدیدآورنده آرایه ترصیع است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه ۱۰۹)

(اعظم نوری‌نیا)

۱۳۷-

بر: صحرا // بر: روی // بر و بحر - بر و تر

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بر و سر: جناس ناهمسان

گزینه «۲»: کر و در: جناس ناهمسان

گزینه «۴»: بر و تر: جناس ناهمسان

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

(همید مهرئی)

۱۳۷-

در این بیت کلمات «اشارات»، «قانون» و «نجات» هر سه ایهام تناسب دارند.

آرایه ایهام یا ایهام تناسب در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: برگ - نوا

گزینه «۲»: پرده - ساز

گزینه «۳»: چنگ - نوا

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

(همید مهرئی)

۱۳۸-

بیت «ت»: ایهام: به چشم: ۱- به وسیله چشم ۲- به روی چشم (تصدیق کردن انجام کاری)

بیت «الف»: استعاره: مخاطب قرار دادن دل، استعاره و تشخیص است.

بیت «ب»: ایهام تناسب: دستان: ۱- داستان و حکایت ۲- نغمه و آهنگ که در این معنا با دف و نی تناسب دارد.

بیت «ث»: اغراق: بزرگ‌نمایی در سرعت اسب

بیت «پ»: مجاز: آفتاب مجاز از خورشید است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

(همید مهرئی)

۱۳۹-

تشبیه: تو زلیخایی / تلمیح: اشاره به داستان حضرت یوسف و زلیخا / ایهام تناسب: عزیز: ۱- ارجمند ۲- عزیز مصر که در این معنا با زلیخا تناسب دارد. جناس: در - زر

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

(علیرضا پعفری)

۱۳۰-

اغراق در خیل عاشقان یار / بیت ایهام تناسب ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اغراق در تعداد نامه‌ها و اشک خون‌آلود / هزار: عدد هزار، لیلی که با کیوتر تناسب دارد.

گزینه «۲»: اغراق در کوچکی دهان یار / رخ و شاه هر دو اصطلاحات شطرنج هستند که ایهام تناسب می‌سازند.

گزینه «۴»: اغراق در جهان‌گیر بودن عشق یار / شور: هیجان، یکی از مزه‌ها که با شیرین تناسب دارد. شیرین و شکر هم ایهام تناسب دارند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۱)

علوم و فنون ادبی (۱)

(اعظم نوری‌نیا)

۱۳۱-

در گزینه «۲» فقط واج‌آرایی (در واج «د») دیده می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: واژه‌آرایی: تکرار «سلطان» / واج‌آرایی: واج «س»

گزینه «۳»: واژه‌آرایی: تکرار «مستی» و «ناز» / واج‌آرایی: واج «آ»

گزینه «۴»: واژه‌آرایی: تکرار «دلبر» / واج‌آرایی: واج «د»

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۰)

۱۴۴- (عمید مهرثی)

بیت فاقد استعاره است. / کنایه: «با به سنگ آمدن»، «به فرق پویدن»
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: استعاره: در طعنه / کنایه: «زبان دراز کردن»
گزینه «۲»: استعاره: دامن تسلیم، دامن رضا / کنایه: «دست در چیزی زدن»، «از پای درآوردن»

گزینه «۴»: استعاره: عذرخواهی کردن نفس / کنایه: «مهر بر لب زدن»
(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۱۴۵- (فائزه یغفری)

بیت گزینه «۴» بر وزن «مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن» و از اوزان همسان دولختی است.
(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۴۶- (رضا یان‌نثار کهنه‌شهری)

گر	ی	ی	شا	م	س	خر
-	U	U	-	U	U	-
شک	ر	ک	ضا	یع	ن	گشت
-	U	U	-	-	U	-
قط	ر	ی	با	را	ن	ما
-	U	U	-	-	U	-
گو	ه	ر	یک	دا	ن	شد
-	U	U	-	-	U	-

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه ۹۲)

۱۴۷- (وهید رضا زاده)

وزن همهٔ گزینه‌ها به‌جز گزینه «۱» (مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن) می‌باشد.
(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه ۹۳)

۱۴۸- (سعید یغفری)

الف) -U-U/-UU-//U-U/-UU- (مفتعلن مفاعیلن // مفتعلن مفاعیلن)
ب) -UU-//U-/-UU- (مفتعلن فاعلن // مفتعلن فاعلن)
ج) -UU-//U-U/-UU- (مفتعلن مفاعیلن // مفتعلن مفاعیلن)
د) -UU-//UU-/-UU- (مفتعلن مفتعلن فاعلن)

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۴)

۱۴۹- (سعید یغفری)

الف) -UU-//U-/-UU- (مفتعلن فاعلن // مفتعلن فاعلن)
پ) -UU-//U-/-UU- (مفعول مفاعیلن // مفعول مفاعیلن)
ث) -UU-//U-/-UU- (مفعول فاعلاتن // مفعول فاعلاتن)

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۴)

۱۵۰- (کتاب آبی)

در بیت داده شده، «عقل» مذموم شمرده شده است. شیوهٔ عقل «استدلال» است و مولوی می‌گوید: «پای استدلالیان چوبین بود/ پای چوبین سخت بی‌تمکین بود» این معنی، در ابیات گزینه‌های «۲، ۳ و ۴» آمده است. در ابیات پ و ث، «عقل» مذموم شمرده نشده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۰۳)

۱۳۸- (علیرضا یغفری)

الف: جناس: خال و خیال / پ: سو و عقل و جان تکرار شده‌اند. / ت: موازنه دارد. / ب: واج آرایبی صامت «ت»
نکته: در واج آرایبی شکل املائی واج‌ها اهمیتی ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بیان و برید، ترکیبی)

۱۳۹- (عمید مهرثی)

سجع: شور - خون (سجع متوازن) / موازنه دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاقد جناس و تکرار

گزینه «۲»: فاقد استعاره / اشتقاق: دیدن - بینایی - دید - دیدار

گزینه «۳»: فاقد ترصیع / لعل مجاز از لب به علاقهٔ شباهت

(علوم و فنون ادبی (۱)، بیان و برید، ترکیبی)

۱۴۰- (عمید مهرثی)

آرایه اشتقاق در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شغل - اشغال

گزینه «۲»: فرخ - فرخنده

گزینه «۴»: گریه - گریان

(علوم و فنون ادبی (۱)، برید لفظی، صفحه ۱۱۵)

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۴۱- (عمید مهرثی)

بیت «الف»: «بیرون آمدن آفتاب از زیر ابر» کنایه از آشکار شدن راز است.

بیت «پ»: «آهنین پنجه» کنایه از نیرومند بودن است.

بیت «ت»: کل مصراع دوم کنایه از تواضع و فروتنی است.

بیت «ج»: «دم در کشیدن» کنایه از ساکت شدن است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۱۴۲- (علیرضا یغفری)

کنایه: باد پیمودن - زبان کشیدن - قرار از دست رفتن / تشبیه ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کنایه: دل آهنین یا رخسارهٔ زرین / تشبیه: رخساره مانند زر یا رخساره مانند سیم

گزینه «۳»: کنایه: دست کوتاه بودن / تشبیه: خار حسرت

گزینه «۴»: کنایه: رخس از قبله برگردد - روی آوردن / تشبیه: مانند محراب می‌گردد

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۱۴۳- (اعظم نوری‌نیا)

الف) استعاره: شمع صد طراز/ ب) واژه‌آرایبی: نیست - هستم / پ) سجع: شیرم، بگیرم، (ت) جناس: عید، عود/ ث) کنایه: ترک‌تاز: کنایه از سریع رفتن/ ج) واج آرایبی: تکرار صامت «ش»

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان و برید، ترکیبی)

عربی زبان قرآن (۳)

۱۵۶- (سیر مفسرعلی مرتضوی)

آیه گزینۀ «۴»: (در آفرینش خداوند رحمان، تعارض و ناسازگاری نمی‌بینی) از نظر مفهوم به عبارت صورت سؤال (طبیعت از نظر تعادل و توازن، چه زیباست!) نزدیک‌تر است.

(عربی (۳)، مفعوم، صفحه ۳۸)

۱۵۷- (سیر مفسرعلی مرتضوی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «مبنی» نادرست است.

گزینه «۲»: «اسم الفاعل» نادرست است.

گزینه «۴»: «صفة و منصوب» نادرست است.

(عربی (۳)، تملیل صرفی و اعراب، صفحه ۳۸)

۱۵۸- (مسعود مسمری)

در این عبارت، قبل از «إِلَّا»، مستثنی منه ذکر نشده و بنابراین منظور از آمدن «إِلَّا»، خصر یا اختصاص است، در حالی که در سایر گزینه‌ها به ترتیب «أحد، المجاهدون، شیء» مستثنی منه و اسم بعد از «إِلَّا» محصور نیست.

(عربی (۳)، استثناء، صفحه ۳۱)

۱۵۹- (مسعود مسمری)

«وقوفاً» مفعول مطلق تأکیدی است، زیرا آخر جمله آمده و بعد از آن کلمه‌ای به عنوان صفت یا مضاف‌الیه نیامده است. مفعول مطلق تأکیدی همواره بر وقوع فعل تأکید و اتمام می‌ورزد؛ در سایر گزینه‌ها به ترتیب «ترتیباً، فوزاً» مفعول مطلق نوعی هستند و در گزینه «۴»، «صبراً» مفعول به است، زیرا فعلی از ریشه آن ذکر نشده است.

(عربی (۳)، مفعول مطلق، صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

۱۶۰- (مفسر صارق مفسنی)

برای ایجاد مفعول مطلق، نیاز به مصدر فعل داریم، بنابراین «مُعَامِلِينَ» که اسم فاعل است، نامناسب می‌باشد.

(عربی (۳)، مفعول مطلق، صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

۱۵۱- (مبیر همایی)

«لا تستطيعون»: نمی‌توانید / «الذین منکم»: کسانی از شما / «بمعرفة أنفسهم»: به شناخت خویش نکته: چون مستثنی منه در جمله آمده است، استفاده از لفظ «فقط» در ترجمه صحیح نیست.

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۵۲- (نوبد امساک)

«استخدام السّماء»: به کارگیری کود / «الأمطار الحمضية»: باران‌های اسیدی «تهدیداً» مفعول مطلق تأکیدی است و در ترجمه آن از کلمات «بی‌گمان، حتماً و...» استفاده می‌شود.

(عربی (۳)، ترجمه، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۰)

۱۵۳- (سیر مفسرعلی مرتضوی)

در گزینه «۱»، «ظالمین» حال است و باید به صورت قید حالت ترجمه شود: «همانا دشمنان ظالمانه بر زمین‌های ما دست‌درازی کردند!»

(عربی (۳)، ترجمه، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۱)

۱۵۴- (سیر مفسرعلی مرتضوی)

«تَنفُضٌ» به معنی «پراکنده می‌شود» متضاد است با «يَتَجَمَّعُ» به معنی «جمع می‌شود».

(عربی (۳)، مفعوم، ترکیبی)

۱۵۵- (مفسر صارق مفسنی)

ترجمه: «ملاقه (الشّرف) تکه پارچه‌ای است که بر روی تخت قرار داده می‌شود و روپوش (الرّداء) تکه پارچه‌ای است که بر روی لباس‌های دیگر پوشیده می‌شود!»

(عربی (۳)، مفعوم، صفحه ۴۳)

تاریخ (۳)

۱۶۶- (میلار هوشیار)

«کمونیست‌ها» در جنگ داخلی چین به رهبری «مائو» بر ملی‌گراها پیروز شدند و جمهوری خلق چین را تأسیس کردند.

(تاریخ (۳)، *بُنگ جهانی دوّم و جهان پس از آن*، صفحه ۱۱۰)

۱۶۷- (علی‌مهم کریمی)

پس از پایان جنگ جهانی دوم، شوروی نمی‌خواست بدون گرفتن امتیاز، نیروهایش را از ایران خارج کند، از این رو، احمد قوام السلطنه نخست‌وزیر وقت، طی موافقت‌نامه‌ای امتیاز نفت شمال را به شوروی واگذار کرد؛ اما مجلس آن را رد کرد.

(تاریخ (۳)، *نهیضت ملی شدن صنعت نفت ایران*، صفحه ۱۱۶)

۱۶۸- (بهرروز یحیی)

دولت دکتر مصدق پس از روی کار آمدن، بی‌درنگ هیئتی را به ریاست مهندس مهدی بازرگان به خوزستان فرستاد تا مراکز و تأسیسات نفتی را از حوزه اختیار شرکت نفت ایران و انگلیس خارج کند.

(تاریخ (۳)، *نهیضت ملی شدن صنعت نفت ایران*، صفحه ۱۱۹)

۱۶۹- (منصوره هاجی‌زاده)

با ورود مأمور ویژه سیا به ایران و ملاقات او با فضل‌الله زاهدی، مقدمات اجرای کودتا فراهم شد.

دکتر مصدق امیدوار بود که دولت آمریکا در ماجرای نفت از ایران پشتیبانی کند؛ اما آمریکا سرانجام از دولت انگلستان جانب‌داری کرد و با آن کشور در براندازی دولت مصدق متحد شد.

(تاریخ (۳)، *نهیضت ملی شدن صنعت نفت ایران*، صفحه ۱۲۲)

۱۷۰- (منصوره هاجی‌زاده)

نهیضت مقاومت ملی با قرارداد نفتی جدید به مخالفت برخاستند که منجر به اخراج شماری از اعضای آن از دانشگاه شد.

زاهدی پس از موفقیت در کودتا اعلام حکومت نظامی کرد.

(تاریخ (۳)، *نهیضت ملی شدن صنعت نفت ایران*، صفحه ۱۲۴)

۱۶۱- (علی‌مهم کریمی)

پس از کودتا، سیدضیاءالدین طباطبایی توسط احمدشاه و تحت فشار انگلیسی‌ها به نخست‌وزیری منصوب شد.

(تاریخ (۳)، *ایران در دوره حکومت رضا شاه*، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۶۲- (منصوره هاجی‌زاده)

مأموران شهربانی در مهر ۱۳۰۷ ه.ش به منزل آیت‌الله مدرس هجوم بردند و او را به خوف تبعید کردند. مدرس در کاشمر مسموم و به شهادت رسید.

(تاریخ (۳)، *ایران در دوره حکومت رضا شاه*، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

۱۶۳- (بهرروز یحیی)

رضاشاه به نام تمدن و تجدد و مبارزه با کهنه‌پرستی، به یک شکل کردن لباس‌ها و نیز برداشتن حجاب بانوان اقدام کرد؛ اما مردم مسلمان ایران در برابر این اقدامات دست به مقاومت زدند که از آن جمله باید از قیام مردم مسلمان مشهد در مسجد گوهرشاد نام برد که در جریان آن، عده زیادی کشته و مجروح شدند.

(تاریخ (۳)، *ایران در دوره حکومت رضا شاه*، صفحه ۹۴)

۱۶۴- (بهرروز یحیی)

پیروزی ژاپن بر امپراتوری قدرتمند روسیه در جنگ سال‌های ۱۹۰۴ و ۱۹۰۵ انگیزه و جسارت ژاپنی‌ها را برای حمله به دیگر کشورها تقویت کرد.

(تاریخ (۳)، *بُنگ جهانی دوّم و جهان پس از آن*، صفحه ۱۰۲)

۱۶۵- (بهرروز یحیی)

پس از حمله ژاپنی‌ها به ناوگان آمریکا در پرل هاربر واقع در اقیانوس آرام، این کشور به نفع متفقین وارد جنگ شد.

موفقیت‌های نظامی متفقین در سال ۱۹۴۳ م همچنان تداوم یافت؛ ایتالیا به زانو درآمد و بسیاری از سرزمین‌ها و کشورهای شرق اروپا از نیروهای محور پاک‌سازی شدند.

(تاریخ (۳)، *بُنگ جهانی دوّم و جهان پس از آن*، صفحه ۱۰۵)

جغرافیا (۳)

۱۷۶-

(آزاده میرزایی)

سامانه موقعیت‌یابی جهانی متشکل از حداقل ۲۴ ماهواره است.

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی، صفحه ۷۷)

۱۷۷-

(فاطمه سقایی)

مخاطرات طبیعی بر اثر فرایندهای طبیعی رخ می‌دهند اما انسان‌ها می‌توانند با فعالیت‌های خود، در افزایش یا کاهش خسارت‌های آن‌ها نقش ایفا کنند.

با توجه به موقعیت جغرافیایی و نوع ناهمواری‌ها، برخی از مخاطرات طبیعی مانند زمین‌لرزه، زمین‌لغزش، سیل و خشک‌سالی در کشور ما، بیش از دیگر حوادث رخ می‌دهند.

(جغرافیا (۳)، مخاطرات طبیعی، صفحه ۸۲)

۱۷۸-

(مهمعلی فطیپی باگی)

میزان تخریب و خسارت‌های ناشی از «نزدیک شدن گسل‌های همگرا» نسبت به سایر گسل‌ها بیش‌تر است.

(جغرافیا (۳)، مخاطرات طبیعی، صفحه‌های ۸۲ تا ۸۴)

۱۷۹-

(مهمعلی فطیپی باگی)

در زمین‌لرزه‌ها جابه‌جایی زمین براساس شدت و بزرگی اندازه‌گیری می‌شود. برای اندازه‌گیری میزان تخریب ناشی از یک زمین‌لرزه (شدت)، از مقیاس «مرکالی» و برای اندازه‌گیری مقدار انرژی‌ای که زمین‌لرزه آزاد می‌کند (بزرگی)، از مقیاس «ریشتر» استفاده می‌شود.

(جغرافیا (۳)، مخاطرات طبیعی، صفحه ۸۴)

۱۸۰-

(بهرز یحیی)

در «کمربند میانی اقیانوس اطلس» پوسته بستر اقیانوس اطلس در حال باز شدن و گسترش است.

همگرایی صفحات عربستان و اقیانوس هند- اوراسیا موجب چین‌خوردگی و شکستگی بالای سرزمین ایران شده و در نهایت، علت اصلی لرزه‌خیزی آن منطقه است.

(جغرافیا (۳)، مخاطرات طبیعی، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

۱۷۱-

(فاطمه سقایی)

$$\frac{100}{1} \times \frac{\text{طول مسیر قابل احداث بین دو مکان}}{\text{طول مسیر مستقیم بین دو مکان}} = \text{شاخص انحراف (\%)}$$

$$= \frac{8}{5} \times \frac{100}{1} = 160$$

(جغرافیا (۳)، جغرافیای عمل و نقل، صفحه ۶۰)

۱۷۲-

(آزاده میرزایی)

سروصدای خودروها ← آلودگی صوتی

انبوه موتورسیکلت‌ها ← آلودگی منظر

(جغرافیا (۳)، جغرافیای عمل و نقل، صفحه ۶۳)

۱۷۳-

(بهرز یحیی)

عمر موتور اتوبوس‌های برقی زیاد اما گسترش شبکه برق‌رسانی برای آن‌ها هزینه‌بر است.

امروزه در کشورهایی مانند هلند، دانمارک، آلمان و سوئد، سهم دوچرخه از سفرهای درون‌شهری بین ۱۰ تا ۳۰ درصد است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای عمل و نقل، صفحه ۶۹)

۱۷۴-

(فاطمه سقایی)

زمان واقعی یا ساعت محلی اختلافاتی در برنامه حرکت وسایل حمل‌ونقل در داخل یک کشور و بین کشورها پدید می‌آورد. به همین سبب، کشورها به‌جای ساعت واقعی از ساعت رسمی یا استاندارد استفاده می‌کنند.

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۱۷۵-

(آزاده میرزایی)

$$75^{\circ} - 45^{\circ} = 30^{\circ}$$

هر ۱۵ درجه مساوی با ۱ ساعت است.

$$30^{\circ} \div 15^{\circ} = 2 \text{ ساعت}$$

در اسلام‌آباد ساعت ۹ است. $7 + 2 = 9$

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی، صفحه ۷۶)

تاریخ (۲)

۱۸۶-

(علی‌محمّد کریمی)

موج اول حمله مغول به ایران که با فرمان چنگیزخان انجام گرفت، شش سال طول کشید.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویان، صفحه ۱۱۴)

۱۸۷-

(بهروز یحیی)

از آثار مهم عصر ایلخانی- تیموری می‌توان تاریخ جهان‌گشا، نوشته عطاملک جوینی، جامع‌التواریخ، اثر خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی، تاریخ‌گزیده، تألیف حمدالله مستوفی را نام برد.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویان، صفحه ۱۳۲)

۱۸۸-

(منصوره هابی‌زاده)

دولت‌های اروپایی برای کاستن از حملات عثمانی‌ها به سرزمین‌های خود تلاش کردند که با دولت صفوی روابط دوستانه برقرار کنند و با آن علیه عثمانی متحد شوند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویان، صفحه ۱۴۶)

۱۸۹-

(آزاده میرزایی)

الف) محمدباقر مجلسی

ب) میرداماد یا معلم ثالث

پ) بهاء‌الدین محمد بن حسین عاملی معروف به شیخ بهایی

ت) صدرالدین محمد بن قوام شیرازی (ملاصدرا یا صدرالمتألهین)

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویان، صفحه ۱۵۱)

۱۹۰-

(آزاده میرزایی)

در اواخر قرون وسطا درگیری‌های پاپ‌ها و پادشاهان استقلال و آزادی عمل بیش‌تری برای دولت شهرهای ایتالیایی به وجود آورد. این استقلال، موقعیتی را برای متفکران و دانشمندان این شهرها ایجاد کرد که بتوانند تفکر و فرهنگ جدیدی را نشر دهند که کاملاً با اندیشه و فرهنگ حاکم بر قرون وسطا متفاوت بود.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر جدید، صفحه ۱۷۴)

۱۸۱-

(علی‌محمّد کریمی)

جنبش شعوبیه در دوره اول عباسیان در عراق فعال بود.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویان، صفحه ۸۵ و ۸۶)

۱۸۲-

(علی‌محمّد کریمی)

با روی کار آمدن بنی‌عباس و انتقال مرکز خلافت از دمشق به بغداد، شرایط و اوضاع سیاسی و اجتماعی به نفع ایرانیان تغییر محسوسی یافت.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویان، صفحه ۱۸۵)

۱۸۳-

(بهروز یحیی)

- روابط «آل‌بویه» با خلافت عباسی با روابط سایر سلسله‌های ایرانی با عباسیان تفاوت داشت.

- روابط «صفاریان و زبیریان» با خلافت عباسی فراز و نشیب زیادی داشت.

- امیران سلسله‌های «طاهری و سامانی» عموماً نسبت به خلفای بنی‌عباس اظهار اطاعت ظاهری می‌کردند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویان، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۱۸۴-

(منصوره هابی‌زاده)

در زمان ملکشاه، سلسله سلجوقی به اوج قدرت رسید.

درگیری‌های داخل و سرگرم شدن مسعود به لشکرکشی به هند، از جمله عواملی بود که سبب شد مسعود غزنوی از وضعیت مردم، به‌خصوص سکنه خراسان که در زیر فشار بار مالیاتی مأموران او به شدت آسیب دیده بودند، غافل بماند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویان، صفحه ۱۰۲ و ۱۰۳)

۱۸۵-

(بهروز یحیی)

بیشتر اقوامی که زیر فرمان چنگیزخان بودند، از نظر فرهنگی و تمدنی دارای پیشینه مهمی نبودند و به شهر و شهرنشینی توجهی نداشتند. بنابراین، هجوم آن‌ها به سرزمین ایران، فاقد ماهیت فکری و فرهنگی بود و نتایج زبان‌باری در پی داشت.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویان، صفحه ۱۱۴)

جغرافیا (۲)

۱۹۶-

(بعروز یسعی)

استان تهران ناحیه سیاسی فروملی، اتحادیه اروپا ناحیه سیاسی فراملی و بندر هنگ کنگ در چین ناحیه سیاسی ویژه (خودمختار) محسوب می‌شوند.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۱۹)

۱۹۷-

(بعروز یسعی)

شبه جزیره کریمه در شمال دریای سیاه و جنوب اوکراین واقع شده است. در فضاهای شهری کشورهای با ایدئولوژی سوسیالیسم، بلوک‌های مسکونی یک‌دست و هم‌شکل که نمای یکسانی دارند، فراوان مشاهده می‌شود.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

۱۹۸-

(مهم‌ابراهیم مازنی)

تمرکز قدرت سیاسی (وزارت‌خانه‌ها و سازمان‌های دولتی) و اقتصادی (نهادهای مالی و پولی و شرکت‌های بزرگ)، از عوامل تبدیل پایتخت به کلان‌شهر است و معمولاً ابتدائاً موجب انتخاب یک مکان به‌عنوان پایتخت نمی‌شود.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه‌های ۱۳۶ و ۱۳۷)

۱۹۹-

(آزاده میرزایی)

دسترسی به آب‌های آزاد ← گسترش ساحل
طول سواحل یک کشور ← گسترش ساحل
داشتن سواحل مناسب و دارای پناهگاه برای ایجاد بندرگاه ← وضع طبیعی سواحل
توجه به اهمیت دریا ← فرهنگ دریانوردی

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۳۵)

۲۰۰-

(آزاده میرزایی)

در کشورهای طویل (نروژ - شیلی) و چندتکه (اندونزی) نظارت حکومت بر همه قسمت‌های کشور و همچنین ایجاد خطوط ارتباطی با مشکل مواجه می‌شود.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۵۰)

۱۹۱-

(فاطمه سفایی)

خانواده زبانی هند و اروپایی، بزرگ‌ترین و گسترده‌ترین گروه زبانی دنیاست که در چندین قاره گسترده شده است. زبان قوم سامی، زبان مردم عرب و یهود و زبان قوم حامی، زبان بعضی از مردم در شمال آفریقا است.

(جغرافیا (۲)، نوامی انسانی، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۱۹۲-

(مهم‌علی فطیپی باکی)

- در کشت «غله تجاری»، معمولاً در کنار مزارع، کارخانه‌هایی برای تبدیل، بسته‌بندی و توزیع محصولات در بازارهای مصرف پدید می‌آید که به اصطلاح به آن‌ها کشت و صنعت می‌گویند.

«پلانتیشن» عبارت است از زمین‌های وسیع کشاورزی که به تولید یک محصول خاص اختصاص دارد.

فعالیت‌های کشاورزی جزء فعالیت‌های «نوع اول» محسوب می‌شوند.

(جغرافیا (۲)، نوامی انسانی، صفحه‌های ۸۴، ۸۷ و ۹۱)

۱۹۳-

(مهم‌علی فطیپی باکی)

ناحیه رور در کشور «آلمان» قرار دارد.

(جغرافیا (۲)، نوامی انسانی، صفحه ۹۵)

۱۹۴-

(فاطمه سفایی)

گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴»، به ویژگی‌های کشورهای «مرکز» اشاره دارند.

(جغرافیا (۲)، نوامی انسانی، صفحه ۱۰۷)

۱۹۵-

(فاطمه سفایی)

اگر مناطق آزاد تجاری به پایگاه‌های واردات تبدیل شوند، نمی‌توانند به توسعه اقتصادی کشورها کمک کنند.

(جغرافیا (۲)، نوامی انسانی، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۱۰)

جامعه‌شناسی

۲۰۱-

(پارسا صبیبی)
انسان نمی‌تواند همه نیازهای خود را به تنهایی برآورده سازد و برای تأمین برخی از نیازهای خود، به کمک دیگران احتیاج دارد، بنابراین قدرت فردی انسان محدود است.
موجودی که بتواند کاری را با آگاهی و اراده خود انجام دهد، دارای قدرت است.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه ۵۵)

۲۰۲-

(پارسا صبیبی)
پاسخ‌ها به ترتیب: فضیلت - دموکراسی - خواست و میل حاکم - آریستوکراسی

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه ۶۱)

۲۰۳-

(پارسا صبیبی)
هرگاه قدرت برای رسیدن به هدفی معین سازمان یابد، «سیاست» پدید می‌آید. یعنی سیاست، اعمال قدرت سازمان‌یافته برای دستیابی به هدف است.

نوع حکومت پاپ طبق تقسیم‌بندی ارسطو، مونارشی است.

لازمه به وجود آمدن قدرت اجتماعی، پذیرش و توافق دیگران است.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۶، ۵۹، ۶۰ و ۶۱)

۲۰۴-

(اعظم ربیعی)
جامعه‌شناسان انتقادی معتقدند، گاهی جهان اجتماعی و ساختارهای آن که به دست خود انسان‌ها ایجاد شده‌اند، انسان‌ها را زیر سلطه خود درمی‌آورند. بی‌توجهی به ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن آن‌ها، به معنای چشم‌پوشی از آثار و پیامدهای مخرب آن‌ها است.

در رویکرد عادلانه، مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود، اما جامعه، وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید. بدین منظور دولت به نمایندگی از جامعه موظف است، نیازهای ضروری همه افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین کند.

نابرابری‌ها، خود دوگونه‌اند؛ برخی نابرابری‌ها، طبیعی هستند مانند نابرابری افراد در قد و ضریب هوشی، اما برخی نابرابری‌ها مانند نابرابری در تحصیلات و ثروت، اجتماعی‌اند؛ یعنی در جامعه ایجاد می‌شوند.

جامعه‌شناسان طرفدار قشربندی اجتماعی معتقدند که از گذشته تا حال، هیچ جامعه‌ای بدون قشربندی اجتماعی نبوده است، یعنی قشربندی پدیده‌ای است که در همه زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۶۸، ۷۰، ۷۳ و ۷۵)

۲۰۵-

(اعظم ربیعی)
جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی، به قشربندی اجتماعی در جوامع توجه دارند و می‌گویند علت نابرابری‌های اجتماعی این است که مزایای اجتماعی یعنی ثروت، قدرت و دانش به صورت نابرابر میان افراد توزیع شده‌اند، از این رو برخی افراد در بالای سلسله مراتب اجتماعی قرار می‌گیرند و برخی افراد در پایین آن.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۶۸، ۶۹، ۷۱ و ۷۲)

۲۰۶-

(اعظم ربیعی)
اندیشمندان اجتماعی که مخالف قشربندی اجتماعی هستند، معتقدند که نابرابری‌های اجتماعی ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست، بلکه نتیجه روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌هاست و باید با آن مبارزه کرد. اینان عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد. از نظر آنان، مالکیت خصوصی موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد و در نتیجه، نابرابری اجتماعی شده است، بنابراین برای ایجاد برابری باید مالکیت خصوصی را از میان برداشت، مخالفان قشربندی گمان می‌کنند، اگر مالکیت خصوصی از بین برود، دیگر طبقه پایین نخواهیم داشت و بدین ترتیب همگان شرایطی یکسان خواهند داشت. از نظر آنان قشربندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌ها است.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه ۷۲)

۲۰۷-

(آریتا پیرقی)
عبارت اول ← الگوهای همانندسازی هویتی
عبارت دوم ← سیاست هویت
عبارت سوم ← الگوی تکثرگرا

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۲ تا ۸۴)

۲۰۸-

(آریتا پیرقی)
عبارت اول ← جهانی شدن و توسعه ارتباطات
عبارت دوم ← سیاست هویت
عبارت سوم ← همانندسازی هویتی

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۲، ۸۳ و ۸۴)

۲۰۹-

(آریتا پیرقی)
عبارت اول ← اتحاد دوستی ← الگوی تعارف، شناخت متقابل
عبارت دوم ← اواخر قرن بیستم ← هویت
عبارت سوم ← رشد و شکوفایی جهان اسلام ← الگوی تعارف
عبارت چهارم ← شکل‌گیری دولت ملت‌ها ← ناسیونالیسم

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۱، ۸۳، ۸۴ و ۸۶)

۲۱۰-

(آریتا پیرقی)
عبارت گزینه «۳» مربوط به الگوی تکثرگرا است، اما بقیه گزینه‌ها مربوط به روش‌های خشونت‌آمیز همانندسازی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۲ تا ۸۴)

۲۱۱-

(اعظم ربیعی)
ایران در دو برهه زمانی، سیاست‌های کاهش جمعیت را اجرا کرد. یک بار پیش از انقلاب اسلامی که از سال ۱۳۴۵ که تا زمان پیروزی انقلاب به طول انجامید و طی آن میزان رشد سالانه جمعیت، از حدود ۳،۱ درصد به ۲،۷ در سال کاهش یافت.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۵)

۲۱۲-

(اعظم رهبری)

راه گسترش هر فرهنگ، شناختن (اندیشیدن) پذیرفتن و عمل کردن به آن است. شناختن و عمل کردن صرفاً از عهده افراد و اعضای جهان اجتماعی برمی آید. اعضای جهان اجتماعی، حامل و عامل فرهنگ و معانی آن هستند. هر چه حاملان و عاملان یک فرهنگ، و معانی آن بیش تر باشند، آن فرهنگ، بسط بیش تری می یابد. در مواقعی که جهان اجتماعی با کاهش یا افزایش جمعیت مواجه می شود، نهاد سیاست که مسئولیت هماهنگی نهادها را برعهده دارد، برای حل مشکل جمعیت چاره اندیشی می کند و با همراهی و همکاری مردم برای تأمین جمعیت، تدابیر و راه حل هایی را به اجرا در می آورد که سیاست های جمعیتی نامیده می شود. سیاست های جمعیتی می تواند در راستای افزایش یا کاهش جمعیت باشد.

(جامعه شناسی (۱)، هویت، صفحه های ۱۰۳ تا ۱۰۵)

۲۱۳-

(ارغوان عبدالملکی)

حیات معنوی اسلام، افق های جدیدی را به روی اندیشمندان جهان غرب، گسترده است و نظریه پردازان غربی را که طی قرن بیستم، سکولاریسم و دنیوی شدن را سرنوشت مشترک و حتمی بشریت می دانستند، به تأمل و بازبینی نظریات پیشین خود فراخوانده است.

زبان فارسی به دلیل مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام، از محدوده زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی فراتر رفت و به عنوان زبان دوم جهان اسلام، مرزهای امپراتوری های گورکانی و عثمانی را در نوردید و در مناطق مختلف جهان اسلام از هندوستان و تبت، تا آسیای صغیر و شبه جزیره بالکان گسترش یافت.

(جامعه شناسی (۱)، هویت، صفحه های ۹۵ و ۹۸)

۲۱۴-

(ارغوان عبدالملکی)

هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام، هویتی توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر بود. روایتی از این هویت را در شاهنامه فردوسی می توان دید. اقوام مختلف ایرانی با آن که هویت های اجتماعی متفاوتی داشتند، در عقاید و ارزش های آیین زرتشت که با آموزه های اساطیری درآمیخته بود، هویت فرهنگی واحدی پیدا کردند. ایرانیان پس از آشنایی با اسلام، عناصر مشرکانه و اساطیری هویت خود را کنار گذاشتند و به تفسیر توحیدی از هویت خویش دست یافتند. عقاید و ارزش های توحیدی اسلام، ایران را به جهان اسلام ملحق ساخت و هویت ایرانی به صورت بخشی از هویت جهان اسلام درآمد.

(جامعه شناسی (۱)، هویت، صفحه ۹۵)

۲۱۵-

(پارسا صیبری)

سلسله انقلابات ۱۸۳۰ و ۱۸۴۸ میلادی بعد از انقلاب فرانسه رخ داد. بعد از مرگ جمال عبدالناصر، قرارداد کمپ دیوید، در زمان انور سادات امضا شد.

شکل گیری انتفاضه، جنبش های جدید اسلامی در فلسطین، جهاد اسلامی در افغانستان و... از تأثیرات و وقایع بعد از انقلاب اسلامی است.

(جامعه شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان بربر، صفحه های ۱۲۸ و ۱۳۰)

۲۱۶-

(ارغوان عبدالملکی)

در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی اساطیری نیست، بلکه سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می شود. این هویت در قالب عناوین قوم گرایانه و ناسیونالیستی، امت و ملت اسلامی را به اقوام مختلف نظیر ترک، عرب و فارس تقسیم می کند.

جهان اسلام طی سده های مختلف یا مانند آن چه در جنگ های صلیبی گذشت، به دفع مهاجمان پرداخت یا مانند آن چه در حمله مغول رخ داد، مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد.

(جامعه شناسی (۱)، هویت، صفحه های ۹۵ و ۹۶)

۲۱۷-

(ارغوان عبدالملکی)

جهاد اسلامی افغانستان در برابر حکومت وابسته به بلوک شرق، تحت تأثیر انقلاب اسلامی بود.

مقاومت انقلاب اسلامی ایران در دهه نخست، موقعیت بلوک شرق را به عنوان تنها رقیب بلوک غرب متزلزل ساخت و موقعیت جهان اسلام را به عنوان یک قطب فرهنگی تثبیت کرد.

سلسله جنبش ها و انقلاب های گسترده مردم در کشورهای عربی از سال ۱۳۸۹ ه.ش، تحت تأثیر انقلاب اسلامی بود.

(جامعه شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان بربر، صفحه های ۱۳۰، ۱۳۱ و ۱۳۵)

۲۱۸-

(الله فطری)

دولتمردان و روشنفکران جهان اسلام قبل از انقلاب ایران، مسائل جهان اسلام را با یکی از دو رویکرد زیر می دیدند:

۱- مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که در اثر عقب ماندگی تاریخی از جوامع غربی پیش آمده بود.

۲- این مسائل از نوع مشکلاتی بود که لیبرالیسم غربی، به وجود آورده بود. بازگشت به اسلام، مشروعیت قرارداد کمپ دیوید را در باور و اعتقاد مسلمانان، مخدوش کرد.

(جامعه شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان بربر، صفحه های ۱۲۹ و ۱۳۰)

۲۱۹-

(لیلا مومری)

از نظر دولتمردان امریکا، انقلاب اسلامی به دلیل اینکه ارتباطی با بلوک شرق برقرار نمی کرد، توان مقاومت نداشت و نمی توانست تداوم یابد و دیر یا زود، بار دیگر، دست نیاز به سوی بلوک غرب دراز می کرد.

انقلاب فرانسه در سال ۱۷۸۹ میلادی با آرمان ها و ارزش های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمده بودند. این انقلاب ابتدا در محل تولد خود، یعنی در فرانسه، گرفتار مشکل شد؛ اما به زودی به صورت سلسله انقلاب های ۱۸۳۰ میلادی و ۱۸۴۸ میلادی حیات مجدد خود را آغاز کرد و همه کشورهای اروپا را فرا گرفت. انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ میلادی روسیه نیز، انقلابی بود که گرچه با دیگر انقلاب های مشابه اروپایی به دلیل رویکرد چپ و سوسیالیستی تفاوت داشت، ولی با خصلت سکولار و دنیوی خود، در چارچوب آرمان ها و ارزش های روشنگری مدرن عمل می کرد.

(جامعه شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان بربر، صفحه های ۱۲۷ و ۱۲۸)

۲۲۴- (موسی اکبری)

روش اشراقی همان اتحاد دانش نظری و برون‌نگر فیلسوفان است با ذوق درون‌نگر عارفان که به برکت عبور از مرحله علم حصولی به عرصه علم حضوری ممکن می‌گردد.

(فلسفه، کلمت اشراق، صفحه ۱۰۳)

۲۲۵- (موسی اکبری)

صور علمی از آن جهت که از اشیای خارجی حکایت می‌کنند علم حصولی هستند مانند علم ما به اعتماد دیگران و اخبار روز که با واسطه نسبت به آن‌ها علم پیدا می‌کنیم.

(فلسفه، کلمت اشراق، صفحه ۱۰۵)

۲۲۶- (موسی اکبری)

ما به سیمای خود به وسیله تصویر خود که در آینه می‌بینیم آگاه می‌شویم؛ این تصویر مانند صور علمیه «بی‌واسطه» شناخته می‌شود یعنی «معلوم بالذات» است.

(فلسفه، کلمت اشراق، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

۲۲۷- (علی آژاری)

هر مشرق نفس نسبت به مشرق بالاتر در حکم مغرب است و هر مغرب نسبت به مغرب پایین تر در حکم مشرق است.

(فلسفه، کلمت اشراق، صفحه ۱۰۹)

۲۲۸- (علی آژاری)

شیخ اشراق همواره بر همراهی عقل و ذوق عرفانی تأکید داشته (رد گزینه‌های ۲ و ۴) اما عملاً در فلسفه او غلبه با روش ذوقی و اشراقی است. (رد گزینه ۱)

(فلسفه، پیران‌های فکری عالم اسلام، صفحه ۱۱۲)

۲۲۹- (فرهاد علی‌نژاد)

- عارف می‌خواهد با عشق و مجذوبیت به حقیقت هستی متصل شود.
- فیلسوف (حکیم) می‌خواهد جهان را فهم کند؛ یعنی تصویری صحیح و نسبتاً جامع از جهان در ذهن خود داشته باشد.

(فلسفه، پیران‌های فکری عالم اسلام، صفحه ۱۱۳)

۲۲۰- (لیلا مممری)

تشریح عبارات نادرست:

گروه‌های مارکسیستی با هویت الحادی خود، جایگاهی برای اعتقادات دینی و معنوی قائل نبودند و گروه‌های ناسیونالیستی، اسلام را به عنوان پدیده‌ای عربی می‌پذیرفتند.

تشکیل جبهه نجات اسلامی در ۱۹۸۹ میلادی در الجزایر و پیروزی اسلام-گرایان در انتخابات ۱۹۹۰ میلادی این کشور، نمونه‌ای از جنبش‌های اسلامی است که در جهان اسلام تحت تأثیر انقلاب اسلامی ایجاد شد.

(پامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جوان پریر، صفحه‌های ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۳۰ و ۱۳۳)

فلسفه دوازدهم

۲۲۱- (فرهاد علی‌نژاد)

هر اندازه نفس آدمی به کمالات بیش‌تری آراسته شود و از طریق تزکیه و تهذیب به مراتب بالاتر تجرد ارتقا یابد، تناسب او با عالم هستی آشکارتر می‌شود.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه ۷۹)

۲۲۲- (کنکور سراسری ۹۵)

به نظر ابن‌سینا روش مطلوب و مناسب برای تحقیق در عالم طبیعت آن است که با هدف و غایت خلقت جهان سازگار باشد که علوم طبیعی نوین فاقد این ویژگی است.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه ۷۸)

۲۲۳- (فرهاد علی‌نژاد)

معتزله طایفه‌ای از متکلمان بودند که به اصالت عقل اعتقاد کامل داشتند و معتقد بودند هر آنچه از طریق وحی رسیده باید به محک عقل سنجیده شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: معتزله کرامات اولیا را به دیده انکار می‌نگریستند زیرا به عقیده آن‌ها با معجزات انبیا خلط می‌شود.

گزینه «۲»: آن‌ها معراج پیامبر، صراط و میزان عمل را هم به دیده انکار می‌نگریستند.

گزینه «۳»: دلیل معتزله برای نفی وجود کرام‌الکاتبین این بود که خدا از همه اعمال بندگان کاملاً آگاه است.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۲۳۵- (کتاب آبی)

کلمه اشراق از یک طرف به مفهوم نور و روشنایی و از طرف دیگر به جهت جغرافیایی «مشرق» مربوط می‌شود. سهروردی بر پایه همین معنای دو وجهی کلمه اشراق به توصیف جهان می‌پردازد.

(فلسفه، کلمت اشراق، صفحه‌های ۹۸ و ۹۹)

۲۳۶- (کتاب آبی)

مجسمه و انسان (خالق مجسمه) هر دو از مصادیق ممکن‌الوجود هستند.

(فلسفه، کلمت اشراق، صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۱)

۲۳۷- (کتاب آبی)

به عقیده سهروردی شناخت حقیقی همان اتصال نفس با واقعیت و معلوم بالذات است.

(فلسفه، کلمت اشراق، صفحه ۱۰۶)

۲۳۸- (کتاب آبی)

بسیاری از مسائلی که اینک در فلسفه اسلامی مطرح می‌شود، حاصل همین نزاع‌های فکری (نزاع بین متکلمان و عرفا با فلاسفه) است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عرفا و متکلمان هر چند از طایفه فیلسوفان نبودند؛ اما مباحث آنان رنگ فلسفی داشت.

گزینه «۲»: از آن‌جا که عرفا و متکلمان با فلاسفه سر سازش نداشتند، خود را هرگز تابع آن‌ها نمی‌دانستند.

گزینه «۴»: عرفان و کلام با مخالفت‌های خود تا حدی به فلسفه اسلامی تحرک و رونق بخشیدند.

(فلسفه، جریان‌های فکری عالم اسلام، صفحه ۱۱۳)

۲۳۹- (کتاب آبی)

این که ابوسعید ابوالخیر که یک عارف است، ابن‌سینا را به یک کور تشبیه می‌کند، دلیل بر این است که به نظر او ابن‌سینا فیلسوف چیزی کم‌تر از او دارد، با کمی تأمل می‌توان دریافت که این چیز همان شهود باطنی است که عرفا دارند ولی فلاسفه ندارند. در مورد گزینه‌های «۳» و «۴» باید توجه کنید که ابوالخیر می‌گوید «هر جا من رفته بودم او هم آمده بود» پس هر دوی این افراد به حقایق مشترکی رسیده بودند اما یکی با چشم (شهود باطنی) و یکی بدون چشم و با عصا (عقل).

(فلسفه، جریان‌های فکری عالم اسلام، صفحه ۱۱۵)

۲۳۰- (قارج از کشور، ۹۷)

شیخ مفید ← متکلم شیعی

خواجه نصیرالدین طوسی ← متکلم شیعی

محمد غزالی ← از متکلمان اهل سنت

(فلسفه، ترکیبی، صفحه‌های ۸۵ و ۱۱۵)

۲۳۱- (کتاب آبی)

منظور از طبیعت در عبارت اول، طبیعت اشیاست که عبارت است از مبدأ درونی هر شی که سبب حرکت و سکون آن است.

منظور از طبیعت در عبارت دوم، جهان طبیعت است و جهان طبیعت عبارت است از قلمرو فیض حق و مرتبه‌ای از جهان هستی.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۲۳۲- (کتاب آبی)

این سه داستان به زبان رمز و تمثیل به نام‌های «حی بن یقظان»، «رساله الطیر» و «سلامان و ابدال» نوشته شده است.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه ۸۰)

۲۳۳- (کتاب آبی)

تضعیف جنبه استدلالی فلسفه ابن‌سینا زمینه رشد و تکامل جنبه اشراقی فلسفه اسلامی بوده است.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه ۸۷)

۲۳۴- (کتاب آبی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از میان فیلسوفان یونانی، فیثاغورث، امپدکلس و افلاطون بیش‌تر مورد احترام سهروردی بودند.

گزینه «۲»: «حکیم فاضل» لقبی است که سهروردی برای زرتشت در نظر گرفته است. وی ابن‌سینا را به خاطر نشناختن اهمیت افلاطون (امام‌الحکمه) مورد انتقاد قرار می‌دهد.

گزینه «۳»: حکمت مشاء یکی از منابع فلسفه اشراق است و سهروردی از میان آثار مربوط به حکمت مشاء، از آثار ابن‌سینا خصوصاً از کتب عرفانی و رمزی او استفاده بیش‌تری کرده است.

(فلسفه، کلمت اشراق، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

۲۴۴- (فارج از کشور ۹۵)

هرگاه یک کره آسمانی ستاره باشد نورانی است

مقدم تالی

همان طور که مشاهده می کنید به دلیل آن که ماه نورانی است، ستاره دانسته شده که در این صورت دچار مغالطه وضع تالی شده ایم؛ زیرا نمی توان از وضع تالی وضع مقدم را نتیجه گرفت. (منطق، استرلال، صفحه ۸۱)

۲۴۵- (طنین زاهدی کیا)

سالیه جزئی عکس مستوی لازم الصدق ندارد.

(منطق، استرلال، صفحه ۸۰)

۲۴۶- (طنین زاهدی کیا)

قیاس «الف» شکل سوم است و باید صغرای آن موجب و لاقیل یکی از مقدمات آن کلی باشد ولی اینجا هر دو مقدمه جزئی هستند پس شرایط انتاج رعایت نشده و از قیاس عقیم نتیجه گیری شده است. اما در «ب» حد وسط نداریم زیرا «روی» در دو معنای متفاوت استفاده شده است.

(منطق، استرلال، صفحه های ۷۹ و ۸۰)

۲۴۷- (فرهار علی نژاد)

بیشترین تلاش فلسفی در این دوران معطوف به این پرسش بود که بهترین زندگی و مرگ برای انسان کدام است. این پرسش طبعاً موضوع اخلاق و خوشبختی را محور پژوهش های فلسفی قرار می داد.

(فلسفه یازدهم، نفسین فلاسفه یونان، صفحه های ۱۰۲ و ۱۰۳)

۲۴۸- (فرهار علی نژاد)

به نظر کلبیان، خوشبختی در صرف نظر کردن از همه امور زودگذر است و چون سعادت واقعی وابسته به پدیده های موقتی و اتفاقی نیست، همگان می توانند با همت خود بدان دست یابند.

(فلسفه یازدهم، نفسین فلاسفه یونان، صفحه ۱۰۳)

۲۴۰- (کتاب آبی)

این چهار رود معرفت با وجود تفاوت های زیاد رو به سوی یک هدف، یعنی معرفت به هستی و مبدأ و معاد آن داشتند. پس می بایست در یک نقطه با هم پیوند یابند و مکتبی عظیم لازم بود که بتواند عقل و نقل و برهان و عرفان را در یک هیئت وحدانی با هم تألیف کند. این مکتب جامع «حکمت متعالیه» بود. (فلسفه، پریان های فکری عالم اسلام، صفحه ۱۱۵)

منطق و فلسفه یازدهم

۲۴۱- (کنکور سراسری ۹۶)

ماده به کار رفته در این دو قضیه از حواس به دست آمده است.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: هر دو عبارت منبعی تجربی دارد اما از نظر صورت یکی حملی و دیگری شرطی است.

گزینه «۲»: عبارت اول منبعی تجربی و عبارت دوم منبعی حسی دارد.

گزینه «۳»: عبارت اول منبعی اخلاقی و عبارت دوم منبعی تجربی دارد.

(منطق، استرلال، صفحه های ۷۱ تا ۷۳)

۲۴۲- (موسی اکبری)

خطابه سخنی است که برای تشویق مردم به انجام یا ترک عملی از طریق تحریک عواطف و اقناع آنها مورد استفاده قرار می گیرد.

(منطق، استرلال، صفحه ۷۶)

۲۴۳- (موسی اکبری)

جدل نوع دیگری از استدلال است که در زندگی علمی و عملی ما مورد استفاده قرار می گیرد، اما برای رسیدن به یقین نیست بلکه برای قانع کردن مخاطب است.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: در این مبارزه علمی هم به مهارت و هم به آگاهی و علم نیاز داریم.

گزینه «۲»: این مورد تنها صورت ساده جدل است.

گزینه «۴»: جدل باید دارای محتوای مشهور یا مسلم و مورد قبول مخاطب باشد. (منطق، استرلال، صفحه های ۷۵ و ۷۶)

۲۵۶- (نسرین حق پرست)

ترک موقعیت از روش‌های کوتاه‌مدت مقابله با فشار روانی و استفاده از روش‌های حل مسئله (مشورت و راهنمایی گرفتن) و تمرین آرام‌سازی خود از روش‌های بلندمدت مقابله با استرس هستند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۲۰۲)

۲۵۷- (مهدی ابراهیم مازنی)

نوع علائم	علائم	عامل روانی
شناختی	ضعف در حافظه کوتاه‌مدت	استرس زیاد
هیجانی	عدم توانایی مدیریت خشم	مشکلات خانوادگی
هیجانی	ترس از موقعیت‌های جدید زندگی	ناکامی‌های متعدد

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۷)

۲۵۸- (فرهاد علی نژاد)

پیامدهای فشار روانی را می‌توان در چهار دسته طبقه‌بندی کرد:

۱) علائم جسمانی و فیزیولوژیکی (درد معده)

۲) علائم شناختی (عدم تمرکز در فشار روانی منفی یا توجه متمرکز در فشار روانی مثبت)

۳) علائم هیجانی (ترس و عصبانیت)

۴) علائم رفتاری (فرار)

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۵ تا ۱۹۷)

۲۵۹- (نسرین حق پرست)

واکنش الف: نادیده گرفتن موقعیت برای مدت زمانی خاص به‌عنوان یکی از راه‌های حل مسئله (سازگارانه)

واکنش ب: منفعل بودن (ناسازگارانه)

واکنش ج: انجام دادن رفتارهای تکانشی (ناسازگارانه)

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۹ و ۲۰۱)

۲۶۰- (سوفیا خرفی)

برای فردی که در مواجهه با فشار روانی، حتی امکان شناسایی منبع استرس را نیز ندارد و نمی‌تواند منبع فشار را شناسایی کند، مهم‌ترین گزینه، راهنمایی و مشورت گرفتن از مشاوران و معلمان است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۲۰۰)

۲۴۹- (فرهاد علی نژاد)

عبارت صورت سؤال هم مفهوم با برداشت اپیکوریان از فلسفه سقراط است که «لذت» را ویژگی الزامی خوشبختی به‌عنوان انگیزه عمل اخلاقی می‌دانستند. (فلسفه بازرهم، نخستین فلاسفه یونان، صفحه ۱۰۵)

۲۵۰- (فرهاد علی نژاد)

در فلسفه نوافلاطونی، صورت‌های جهان طبیعی، انعکاسی خفیف از نور «احد» است. (فلسفه بازرهم، نخستین فلاسفه یونان، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

روان‌شناسی

۲۵۱- (مهسا عفتی)

- در فشار روانی منفی، فرد به‌دلیل نوع ارزیابی‌اش از مشکل (علت)، احساس ناخوشایندی (پیامد) را تجربه می‌کند.

- فشار روانی پیامدهای ناخوشایندی به‌دنبال دارد که یکی از آن‌ها از دست دادن تمرکز است. (روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۶)

۲۵۲- (مهدی ابراهیم مازنی)

به مجموعه الگوهای رفتاری و شناختی، که انسان‌ها معمولاً در زندگی روزمره از آن‌ها استفاده می‌کنند، سبک زندگی می‌گویند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۲)

۲۵۳- (مهسا عفتی)

فعالیت بدنی و ورزش ملایم می‌تواند به فرد کمک کند و باعث بی‌توجهی او به فشار روانی شود. (روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۲۰۰)

۲۵۴- (مهسا عفتی)

اجتناب از تغذیه ناسالم از راه‌های غیرمستقیم تأثیر مذهب بر سلامت است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۲۰۳ و ۲۰۴)

۲۵۵- (مهدی ابراهیم مازنی)

راه‌های مقابله با فشار روانی، لزوماً موجب برطرف شدن فشار روانی نمی‌شوند؛ بلکه گاه برای کاهش، به حداقل رساندن و یا تحمل فشار روانی اتخاذ می‌شوند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۸ و ۱۹۹)